

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

P9_TA(2020)0285

Αποψίλωση των δασών

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2020 με συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με ένα νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα (2020/2006(INL))

(2021/C 404/11)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 192 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η επιβολή της δασικής νομοθεσίας, η διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT) — Πρόταση για σχέδιο δράσης της ΕΕ» της 21ης Μαΐου 2003 (COM(2003)0251),
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία) ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) του ΟΗΕ για το 2030, και ιδίως τον ΣΒΑ 12 που αφορά την υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή και τον ΣΒΑ 15 που αφορά την προστασία, την αποκατάσταση και την προώθηση της βιώσιμης χρήσης των χερσαίων οικοσυστημάτων, τη βιώσιμη διαχείριση των δασών, την καταπολέμηση της απερίθμωσης, την ανάσχεση και αντιστροφή της υποβάθμισης του εδάφους και την ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας,
- έχοντας υπόψη τη Συμφωνία του Παρισιού που συνήφθη κατά την 21η διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP21),
- έχοντας υπόψη τη μελέτη σχετικά με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού, που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης και Καταναλωτών της Επιτροπής (2020),
- έχοντας υπόψη τη μελέτη της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS) με τίτλο «An EU legal framework to halt and reverse EU-driven global deforestation — European added value assessment» (Ένα νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα — Εκτίμηση της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας) του Σεπτεμβρίου 2020 ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των κυβερνήσεων των κρατών μελών, της 16ης Δεκεμβρίου 2019, στο πλαίσιο του Συμβουλίου, όσον αφορά την ανακοίνωση σχετικά με την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη,
- έχοντας υπόψη τη διακήρυξη του Άμστερνταμ, της 7ης Δεκεμβρίου 2015, με τίτλο «Προς την εξάλειψη της αποψίλωσης των δασών από τις αλυσίδες βασικών γεωργικών προϊόντων στις οποίες συμμετέχουν ευρωπαϊκές χώρες»,
- έχοντας υπόψη τον μηχανισμό του προγράμματος REDD+ των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση των εκπομπών από την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών,

⁽¹⁾ ΕΕ L 295 της 12.11.2010, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13.

⁽³⁾ ΕΕ L 378 της 27.12.2006, σ. 41.

⁽⁴⁾ EPRS, «An EU legal framework to halt and reverse EU-driven global deforestation — European added value assessment» (Ένα νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα — Εκτίμηση της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας), PE 654.174, Σεπτέμβριος 2020.

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

- έχοντας υπόψη το στρατηγικό σχέδιο των Ηνωμένων Εθνών για τα δάση (UNSPF) για την περίοδο 2017-2030, το οποίο προσδιορίζει έξι παγκόσμιους στόχους για τα δάση και 26 συναφείς στόχους που θα πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίημωσης (UNCCD), που εγκρίθηκε στις 17 Ιουνίου 1994,
- έχοντας υπόψη τις εθνικές βιώσιμες πλατφόρμες βασικών προϊόντων που καταρτίστηκαν από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNDP),
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966,
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα του 1966,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη την Αμερικανική Σύμβαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου του 1969,
- έχοντας υπόψη τον Αφρικανικό Χάρτη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Λαών του 1987,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση αριθ. 169 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) του 1989 περί των αυτοχθόνων λαών και των λαών με φυλετική συγκρότηση,
- έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών του 2007,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές ΟΟΣΑ/FAO (Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών) για τις υπεύθυνες γεωργικές αλυσίδες εφοδιασμού,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του FAO σχετικά με την κατάσταση των δασών του πλανήτη για το 2020,
- έχοντας υπόψη τη δημοσίευση του FAO με τίτλο «The State of the World's Forests 2018 — Forest pathways to sustainable development» (Η κατάσταση των δασών του πλανήτη για το 2018 — Δασικά μονοπάτια προς τη βιώσιμη ανάπτυξη), FAO (2018),
- έχοντας υπόψη την αξιολόγηση των παγκόσμιων δασικών πόρων για το 2015 του FAO (Global Forest Resources Assessment 2015 — FRA 2015 Desk Reference),
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του 1973 για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES),
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του 1992 για τη βιολογική ποικιλότητα και το συνοδευτικό Πρωτόκολλο της Καρθαγίνης του 2000 για τη βιοασφάλεια, καθώς και το πρωτόκολλο της Ναγκόγια του 2010 για την πρόσβαση σε γενετικούς πόρους και τον ισόρροπο και δίκαιο καταμερισμό των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από τη χρήση τους,
- έχοντας υπόψη την έκθεση συνολικής αξιολόγησης για το 2019 σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων της διακυβερνητικής πλατφόρμας επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων, της 6ης Μαΐου 2019,
- έχοντας υπόψη τις αρχές του ΟΗΕ για υπεύθυνες επενδύσεις του 2006,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, που ενέκρινε το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών το 2011, καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, που επικαιροποιήθηκαν το 2011,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση για την κλιματική αλλαγή και τη γη της Διακυβερνητικής επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (IPCC), της 8ης Αυγούστου 2019,
- έχοντας υπόψη το Παγκόσμιο Πρόγραμμα για την καταπολέμηση των εγκλημάτων κατά της άγριας ζωής και των δασών, που εκπόνησε το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον έλεγχο των ναρκωτικών και την πρόληψη του εγκλήματος (UNDOC),

⁽⁵⁾ ΕΕ C 364 της 18.12.2000, σ. 1.

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, η οποία εγκρίθηκε στις 25 Ιουνίου 1998 στο Aarhus από την Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Ιουνίου 2010 σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ υπέρ των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2016 σχετικά με την εταιρική ευθύνη για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε τρίτες χώρες ⁽⁷⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 4ης Απριλίου 2017 σχετικά με το φοινικέλαιο και την αποψίλωση των τροπικών δασών ⁽⁸⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με τον αντίκτυπο του διεθνούς εμπορίου και των εμπορικών πολιτικών της ΕΕ στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας ⁽⁹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 3ης Ιουλίου 2018 σχετικά με την παραβίαση των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών στον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της αρπαγής γαιών ⁽¹⁰⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Σεπτεμβρίου 2018 σχετικά με τη διαφανή και υπεύθυνη διαχείριση των φυσικών πόρων στις αναπτυσσόμενες χώρες: η περίπτωση των δασών ⁽¹¹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ⁽¹²⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με τη 15η σύνοδο της Διάσκευσης των μερών (COP15) της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα ⁽¹³⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με τον ρόλο της ΕΕ στην προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη ⁽¹⁴⁾,
- έχοντας υπόψη τη «Forest pledge» (δέσμευση για τα δάση) της 21ης Μαρτίου 2019, με την οποία πολλοί εν ενεργεία βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεσμεύτηκαν για την προώθηση πολιτικών με στόχο την προστασία και την αποκατάσταση των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο και για την αναγνώριση και τη διασφάλιση των εδαφών και των δικαιωμάτων των πληθυσμών των δασικών περιοχών,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2018, σχετικά με την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 23ης Ιουλίου 2019, με τίτλο «Εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη» (COM(2019)0352),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο της Επιτροπής με τίτλο «Feasibility study on options to step up EU actions against deforestation» (Μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με τις επιλογές για την ενίσχυση των δράσεων της ΕΕ κατά της αποψίλωσης των δασών) του Ιανουαρίου 2018,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019)0640),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 — Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» (COM(2020)0380),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Από το αγρόκτημα στο πιάτο — Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» (COM(2020)0381),

⁽⁶⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0226.

⁽⁷⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0405

⁽⁸⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0098

⁽⁹⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0330

⁽¹⁰⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0279

⁽¹¹⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0333.

⁽¹²⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005.

⁽¹³⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0015.

⁽¹⁴⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0212.

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

- έχοντας υπόψη τη δήλωση των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, του Απριλίου 2018, σχετικά με τον ρόλο της ΕΕ στην προστασία των δασών και των δικαιωμάτων,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 47 και 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου, της Επιτροπής Ανάπτυξης, της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας και της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (A9-0179/2020),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δάση με βιολογική ποικιλότητα, που αποτελούν φυσικές καταβόθρες άνθρακα, είναι απαραίτητα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού για συγκράτηση της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και για συνέχιση των προσπάθειών για να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας στον 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, και ότι τα πλέον επικαιροποιημένα επιστημονικά δεδομένα καταδεικνύουν ότι ο περιορισμός της αύξησης στον 1,5° βαθμό θα μειώσει σημαντικά τις επιζήμιες επιπτώσεις για τους ανθρώπους και τα φυσικά οικοσυστήματα σε σύγκριση με το σενάριο των 2 βαθμών⁽¹⁵⁾, καθώς και για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι όχι μόνον οι αποψιλωμένες περιοχές αλλά και τα δάση που έχουν υποβαθμιστεί από ανθρώπινη παρέμβαση μπορούν να μετατραπούν σε πηγή διοξειδίου του άνθρακα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δάση φιλοξενούν το 80 % της βιοποικιλότητας της γης και καλύπτουν το 30 % της επιφάνειάς της⁽¹⁶⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δάση παρέχουν οργανική υποδομή ζωτικής σημασίας σε μερικά από τα πιο πυκνά, ευαίσθητα και ποικιλόμορφα οικοσυστήματα του πλανήτη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποψίλωση των δασών αποτελεί τη σοβαρότερη απειλή για το 85 % των απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση ειδών και ότι από το 1970 έως το 2012 το 58 % των σπονδυλωτών ζώων είχε ήδη εξαφανιστεί από τον πλανήτη λόγω της αποψίλωσης των δασών⁽¹⁷⁾·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δάση αποτελούν πηγή βιοπορισμού και εισοδήματος για το 25 % περίπου του παγκόσμιου πληθυσμού⁽¹⁸⁾ και ότι η καταστροφή τους έχει σοβαρές επιπτώσεις στην επιβίωση των πλέον ευάλωτων πληθυσμών, συμπεριλαμβανομένων των αυτοχθόνων πληθυσμών που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα δασικά οικοσυστήματα·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκπομπές από την αλλαγή χρήσης γης, κυρίως λόγω της αποψίλωσης των δασών, αντιστοιχούν περίπου στο 12 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) σε παγκόσμιο επίπεδο και αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη αιτία της κλιματικής αλλαγής μετά την καύση άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου⁽¹⁹⁾·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πρωτογενή δάση έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την αποψίλωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πρωτογενή δάση διαθέτουν πολύ υψηλά αποθέματα άνθρακα και χαρακτηρίζονται από μοναδικά επίπεδα βιοποικιλότητας και οικολογικά χαρακτηριστικά και, συνεπώς, δεν μπορούν να αντικατασταθούν από νεοφυτευθέντα δάση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δάσωση, η οποία πραγματοποιείται κατά τρόπο συμβατό με την προστασία και την αναβάθμιση των τοπικών οικοσυστημάτων, μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για την αντιμετώπιση της απώλειας βιοποικιλότητας και των κλιματικών κρίσεων είναι αναγκαίο τα δάση να προστατευτούν και να αποκατασταθούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μεγιστοποιηθεί η ικανότητά τους για αποθήκευση άνθρακα και προστασία της βιοποικιλότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι έτσι δημιουργούνται πολλαπλά οφέλη, δεδομένου ότι ευνοείται η ανάπτυξη των υφιστάμενων δασών μέχρι το μέγιστο δυναμικό αποθήκευσης άνθρακα ενώ παράλληλα αποκαθίστανται οικοσυστήματα που είχαν υποστεί υποβάθμιση και η οργανική ύλη αφήνεται να αποσυντεθεί και προστατεύεται επίσης η βιοποικιλότητα, καθώς και το έδαφος, ο αέρας, η γη και τα ύδατα·

⁽¹⁵⁾ Έκθεση «Υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 1,5 °C: ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή σχετικά με τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και τις σχετικές πηγές των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της παγκόσμιας αντίδρασης στην απειλή της κλιματικής αλλαγής, της βιώσιμης ανάπτυξης και των προσπαθειών για την εξάλειψη της φτώχειας».

⁽¹⁶⁾ Ανακοίνωση σχετικά με την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019.

⁽¹⁷⁾ «Living planet 2016», WWF, Zoological society of London, Stockholm Resilience Centre.

⁽¹⁸⁾ Ανακοίνωση σχετικά με την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019.

⁽¹⁹⁾ Smith, P. κ.ά. (2014): Agriculture, Forestry and Other Land Use (AFOLU). In: Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change. Contribution of Working Group III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change (Συμβολή της ομάδας εργασίας III στην πέμπτη έκθεση αξιολόγησης της Διακυβερνητικής επιτροπής για την κλιματική αλλαγή [Edenhofer, O. κ.ά. (εκδ.)]. Cambridge University Press, Cambridge, Ηνωμένο Βασίλειο και Νέα Υόρκη, ΝΥ, ΗΠΑ.

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημόσια πίεση για την υλοποίηση μη παραγωγικών λειτουργιών του δάσους αυξάνεται παγκοσμίως, κάτι που συχνά έρχεται σε έντονη αντίθεση με την επιδεινούμενη κατάσταση των δασών·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δάση παρέχουν σημαντικές υπηρεσίες οικοσυστημάτων στην κοινωνία, όπως ο καθαρός αέρας, η ρύθμιση των υδάτινων ροών, η μείωση του διοξειδίου του άνθρακα, η προστασία από τη διάβρωση λόγω του νερού και του ανέμου, ενώ επίσης αποτελούν οικοτόπους για ζώα και φυτά, αποκαθιστούν την υποβαθμισμένη γη και προσφέρουν ανθεκτικότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η φυσική ρύθμιση μόνο των υδάτινων ροών στα δάση έχει αποτιμηθεί μεταξύ 1 360 και 5 235 δολαρίων ΗΠΑ (τιμή το 2007) ⁽²⁰⁾ ανά εκτάριο ετησίως και αυτή η «φυσική υπηρεσία» επηρεάζεται σημαντικά από την αποψίλωση των δασών· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δάση και η βιοποικιλότητα έχουν και εγγενή αξία πέραν από τη χρηστική τους αξία για τους ανθρώπους, μεταξύ άλλων ως αποθέματα άνθρακα, και η αξία αυτή δεν μπορεί να αποτιμηθεί χρηματικά ή να ποσοτικοποιηθεί·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δάση έχουν πολιτιστική, κοινωνική και πνευματική αξία για πολλούς ανθρώπους και λαούς·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι ενώ η δασική κάλυψη στην Ένωση έχει αυξηθεί τις τελευταίες δεκαετίες, η παγκόσμια απώλεια δενδροκάλυψης αυξάνεται σταθερά τα τελευταία 18 χρόνια και μόνον το 2019 καταστράφηκαν 3,8 εκατομμύρια εκτάρια πρωτογενών τροπικών δασών ⁽²¹⁾·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποψίλωση, η υποβάθμιση και η μετατροπή των δασών του πλανήτη οξύνει την απειλή για τους αυτόχθονες πληθυσμούς και τις τοπικές κοινότητες, που αντιμετωπίζουν παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επιθέσεις και δολοφονίες εξαιτίας των προσπαθειών τους να προστατεύσουν τα δάση, τη γη και το περιβάλλον τους και ότι κατά μέσο όρο πάνω από τρεις υπερασπιστές της γης και του περιβάλλοντος δολοφονούνταν κάθε εβδομάδα το 2018, ενώ περισσότεροι από 300 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε διαμάχες για τους πόρους και τη χρήση της γης στην περιοχή του Αμαζονίου μόνο την τελευταία δεκαετία ⁽²²⁾·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και η καταστροφή και η τροποποίηση φυσικών οικοτόπων, συμπεριλαμβανομένων των δασών, έχουν σοβαρές επιπτώσεις στους οικοτόπους άγριας πανίδας και οδηγούν σε αυξημένη επαφή μεταξύ άγριων ζώων, ανθρώπων και οικόστων ζώων, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο νέων εξάρσεων επιδημιών και πανδημιών που προέρχονται από την άγρια πανίδα· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) επιβεβαιώνει ότι η αύξηση των αναδυόμενων λοιμωδών νόσων συμπίπτει με την ταχύτερη αύξηση της αποψίλωσης των τροπικών δασών, η οποία συνδέεται συγκεκριμένα με τις καλλιέργειες φοινικέλαιου ή σόγιας ⁽²³⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από τα δύο τρίτα των αναδυόμενων λοιμωδών νόσων προέρχονται από ζώα, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων είναι άγρια ζώα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, η προστασία και η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των οικοσυστημάτων είναι βασικό στοιχείο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς μας και την πρόληψη της εμφάνισης και της εξάπλωσης μελλοντικών νόσων·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νερό αποτελεί πολύτιμο πόρο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απουσία ή η ανεπαρκής εφαρμογή νομικού πλαισίου για την προστασία των υδάτινων πόρων καθιστά ανέφικτο τον έλεγχο της χρήσης αυτών των πόρων και καθιστά δυνατή την υπεράντληση, τη ρύπανση και την αρπαγή υδάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό είναι επιζήμιο για τα κατόντη οικοσυστήματα και τις τοπικές κοινότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν περιπτώσεις αρπαγής υδάτων λόγω της παραγωγής βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα ⁽²⁴⁾·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη διαχείριση των δασικών πόρων και των ανανεώσιμων πρώτων υλών, καθώς και η χρήση δασικών εκτάσεων κατά τρόπο και με ρυθμό που διατηρεί τη βιοποικιλότητά τους, την ικανότητα αναγέννησής τους, τη ζωτικότητά τους και τις δυνατότητές τους να εκπληρώνουν σήμερα και στο μέλλον τις σχετικές οικολογικές, οικονομικές και κοινωνικές λειτουργίες σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο και που δεν προκαλεί ζημία σε άλλα οικοσυστήματα, αποτελεί σημαντικό στοιχείο της συνολικής πολιτικής προσέγγισης για την ανάσχεση της αποψίλωσης των δασών, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο·

⁽²⁰⁾ Cook, Ινστιτούτο Διαστημικών Μελετών Goddard της NASA, 2005.

⁽²¹⁾ We Lost a Football Pitch of Primary Rainforest Every 6 Seconds in 2019 (Το 2019, κάθε 6 δευτερόλεπτα χάναμε έκταση πρωτογενούς τροπικού δάσους ίση με ένα γήπεδο ποδοσφαίρου), Ινστιτούτο Παγκόσμιων Πόρων, στο διαδίκτυο, 2 Ιουνίου 2020.

⁽²²⁾ Rainforest Mafias: How Violence and Impunity Fuel Deforestation in Brazil's Amazon (Μαφίες των τροπικών δασών: πώς η βία και η ατιμωρησία τροφοδοτούν την αποψίλωση στον Αμαζόνιο της Βραζιλίας), Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο διαδίκτυο, 17 Σεπτεμβρίου 2019.

⁽²³⁾ Bruce A. Wilcox και Brett Ellis, Center for Infectious Disease Ecology, Asia-Pacific Institute for Tropical Medicine and Infectious Diseases, Πανεπιστήμιο της Χαβάης, Μανόα, ΗΠΑ· 2006.

⁽²⁴⁾ Όπως αναφέρεται, για παράδειγμα, στον άτακτα περιβαλλοντικής δικαιοσύνης <https://ejatlas.org/conflict/water-grabbing-and-agribusiness-in-the-south-coast-of-guatemala> — για την περίπτωση της Γουατεμάλα (ζαχαροκάλαμο, φοινικέλαιο και μπανάνες).

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατανάλωση στην Ένωση εκτιμάται ότι ευθύνεται τουλάχιστον για το 10 % της αποψίλωσης των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να προωθείται η βιώσιμη διατροφή μέσω της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών σχετικά με τις επιπτώσεις των καταναλωτικών προτύπων και μέσω της παροχής πληροφοριών για τη διατροφή που είναι καλύτερη για την ανθρώπινη υγεία και έχει μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα·

Γενικές παρατηρήσεις

1. υπογραμμίζει ότι περίπου το 80 % της αποψίλωσης των δασών παγκοσμίως οφείλεται στην επέκταση των γεωργικών εκτάσεων⁽²⁵⁾· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη, του Ιουλίου 2019, αναγνωρίζει ότι η ζήτηση στην Ένωση για προϊόντα όπως το φοινικέλαιο, το κρέας, η σόγια, το κακάο, ο αραβόσιτος, η ξυλεία, το καουτσούκ, μεταξύ άλλων και υπό μορφή μεταποιημένων προϊόντων ή υπηρεσιών, αποτελεί σημαντικό παράγοντα αποψίλωσης δασών, υποβάθμισης δασών, καταστροφής οικοσυστημάτων και συναφών παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο και αντιστοιχεί στο 10 % περίπου του παγκόσμιου μεριδίου αποψίλωσης των δασών που ενσωματώνεται στη συνολική τελική κατανάλωση⁽²⁶⁾· επιπλέον, σημειώνει ότι η κατανάλωση στην ΕΕ άλλων βασικών προϊόντων, όπως το βαμβάκι, ο καφές, το ζαχαροκάλαμο, η ελαιοκράμβη και οι γαρίδες που εκτρέφονται σε μακρόβια δάση, συμβάλλει επίσης στην παγκόσμια αποψίλωση των δασών·

2. επισημαίνει ότι η διατήρηση των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο και η πρόληψη της υποβάθμισής τους αποτελούν τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εποχής μας όσον αφορά τη βιωσιμότητα και από αυτές εξαρτάται η επίτευξη των στόχων της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, της συμφωνίας του Παρισιού και της Πράσινης Συμφωνίας· τονίζει ότι η βιώσιμη χρήση των δασών και των οικοσυστημάτων σε πολλά μέρη του κόσμου δεν μπορεί να διασφαλιστεί με τις τρέχουσες πολιτικές·

3. σημειώνει με μεγάλη ανησυχία ότι, κατά την περίοδο από το 2014 έως το 2018, το ποσοστό απώλειας δενδροκάλυψης αυξήθηκε κατά 43 %, με αποτέλεσμα η μέση απώλεια να ανέλθει στα 26,1 εκατομμύρια εκτάρια ετησίως ενώ για την περίοδο από το 2002 έως το 2013 ανερχόταν σε 18,3 εκατομμύρια εκτάρια ετησίως· εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για την απώλεια πρωτογενών δασών, δεδομένου ότι στη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία (2016, 2017 και 2018) καταγράφηκαν τα υψηλότερα ποσοστά απώλειας του τρέχοντος αιώνα, ενώ στον Αμαζόνιο της Βραζιλίας μόνο, τα ποσοστά αποψίλωσης αυξήθηκαν κατά 88 % τον Ιούνιο του 2019 συγκριτικά με τον Ιούνιο του 2018· επισημαίνει ότι η καταστροφή και η υποβάθμιση των φυσικών δασών δεν συμβαίνει μόνο στις τροπικές περιοχές, αλλά σε ολόκληρο τον πλανήτη, μεταξύ άλλων εντός της Ένωσης και στην περιοχή άμεσης γειτονίας της·

4. εκφράζει τη λύπη του διότι οι παγκόσμιες δασικές εκτάσεις ανέρχονται σήμερα μόλις στο 68 % σε σύγκριση με τα εκτιμώμενα προβιομηχανικά επίπεδα, διότι η δασική κάλυψη μειώθηκε κατά 290 εκατομμύρια εκτάρια από το 1990 έως το 2015 λόγω της εκχέρωσης και της παραγωγής ξυλείας, και διότι τα παρθένα δάση (εκτάσεις άνω των 500 km² στις οποίες οι δορυφόροι δεν εντοπίζουν κανέναν ανθρώπινο παράγοντα πίεσης) μειώθηκαν κατά 7 % από το 2000 έως το 2013⁽²⁷⁾·

5. σημειώνει επίσης ότι η τροποποίηση και η καταστροφή οικοτόπων, οι οποίες συνιστούν καταπάτηση φυσικών δασικών περιοχών, έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων και των ζώων σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, ιδίως την αυξημένη συχνότητα εμφάνισης ζωνοόσων (που έχουν προκαλέσει 50 πανδημίες τα τελευταία 30 χρόνια), με πιο πρόσφατη την πανδημία COVID-19·

6. σημειώνει με ανησυχία ότι, κατόπιν των δραματικών εξελίξεων που αφορούν την εκδήλωση της πανδημίας COVID-19, η έρευνα συνεχίζει να επιβεβαιώνει μια ανησυχητική σύνδεση μεταξύ ζωνοόσων και αποψίλωσης των δασών, αλλαγής του κλίματος και απώλειας βιοποικιλότητας·

7. τονίζει ότι τα πρωτογενή δάση είναι αναντικατάστατα και η απώλειά τους δεν μπορεί να αντισταθμιστεί με οποιαδήποτε προσέγγιση βασισμένη στα νέα δάση· επισημαίνει ότι η ανάσχεση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, σε συνδυασμό με την προστασία των υφιστάμενων δασών, τη βιώσιμη αποκατάσταση και τις δραστηριότητες δάσωσης και αναδάσωσης κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μεγιστοποιηθεί η ικανότητά τους για αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα και προστασία της βιοποικιλότητας, μπορούν να παράσχουν βιοτικούς πόρους, να αυξήσουν το εισόδημα για τις τοπικές κοινότητες και να

⁽²⁵⁾ FAO. 2016. State of the World's Forests 2016. Forests and agriculture: land-use challenges and opportunities. (Η κατάσταση των δασών του πλανήτη για το 2016. Δάση και γεωργία: προκλήσεις και ευκαιρίες σχετικά με τη χρήση γης.) Ρώμη. <http://www.fao.org/3/a-i5588e.pdf>

⁽²⁶⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2013. Οι επιπτώσεις της ενωσιακής κατανάλωσης στην αποψίλωση των δασών: Διεξοδική ανάλυση του αντικτύπου της ενωσιακής κατανάλωσης στην αποψίλωση των δασών. Τελική έκθεση. Μελέτη που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διενεργήθηκε από τους φορείς: VITO, the International Institute for Applied Systems Analysis (Διεθνές Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Ανάλυσης Συστημάτων), HIVA — Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (Ινστιτούτο Έρευνας για την Εργασία και την Κοινωνία), και International Union for the Conservation of Nature NL (Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης).

⁽²⁷⁾ Έκθεση της IPBES 2019.

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

προσφέρουν ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης· τονίζει, ως προς αυτό, τη σημασία που έχει η προώθηση της αγροοικολογίας και της βιώσιμης γεωργικής παραγωγής τροφίμων σε παγκόσμιο, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, η πρόληψη των μη βιώσιμων πρακτικών χρήσης και διαχείρισης της γης, η αντιμετώπιση φυσικών διαταραχών και ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής·

8. τονίζει ότι η ύπαρξη μεγάλων δασικών εκτάσεων συμβάλλει στην πρόληψη της ερημοποίησης των ηπειρωτικών περιοχών· προτρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η προστασία των δασών στις αναπτυξιακές και εμπορικές πολιτικές, μεταξύ άλλων λόγω της λειτουργίας των δασών ως πηγής υγρασίας· υπογραμμίζει, για παράδειγμα, ότι έως και το 40 % των συνολικών βροχοπτώσεων στα υψίπεδα της Αιθιοπίας –τις κύριες πηγές του Νείλου– δημιουργείται από υγρασία που ανακυκλώνεται από τα δάση της λεκάνης του Κονγκό και ότι η ανάσχεση της αποψίλωσης των δασών στην περιοχή είναι σημαντική και για το ζήτημα της κρίσης των κλιματικών προσφύγων·

9. υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι παράγοντες που οδηγούν στην αποψίλωση υπερβαίνουν τον δασικό τομέα καθαυτό και σχετίζονται με ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η γαιοκτησία, η αδυναμία των κυβερνήσεων και της επιβολής του νόμου, η προστασία των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών, η κλιματική αλλαγή, η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η πολιτική ελευθερία, τα επίπεδα κατανάλωσης βασικών προϊόντων, η υψηλή εξάρτηση από τις εισαγωγές ζωοτροφών, οι γεωργικές πολιτικές, καθώς και η έλλειψη δημόσιων πολιτικών που προωθούν και κινήτροδοτούν τα βιώσιμα βασικά προϊόντα νόμιμης προέλευσης και παραγωγής· υπενθυμίζει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν οι αυτόχθονες γυναίκες και οι αγρότισσες στην προστασία των δασικών οικοσυστημάτων· καλεί την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση της αποψίλωσης των δασών ολιστικά, μέσω ενός συνεκτικού και νομικά δεσμευτικού πλαισίου πολιτικής, διασφαλίζοντας παράλληλα τη διατήρηση των οικοσυστημάτων· πιστεύει ότι η ισότητα των φύλων στη δασική εκπαίδευση αποτελεί βασικό στοιχείο για τη βιώσιμη διαχείριση των δασών που πρέπει να αντικατοπτρίζεται στις πολιτικές της Ένωσης·

10. σημειώνει ότι, σε πολλές χώρες, συντελούν στην αποψίλωση των δασών η απουσία ενδεδειγμένων πολιτικών (όπως του χωροταξικού σχεδιασμού), η ασάφεια ως προς τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και άλλα δικαιώματα σχετικά με τη γη, η ανεπαρκής διακυβέρνηση και η ανεπαρκής επιβολή της νομοθεσίας, οι παράνομες δραστηριότητες και οι ανεπαρκείς επενδύσεις στη βιώσιμη διαχείριση των δασών·

11. επισημαίνει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εγκρίνει, από τον Δεκέμβριο του 2015, 40 ενστάσεις σχετικά με την εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων (ΓΤ) τροφίμων και ζωοτροφών, εκ των οποίων οι 11 αφορούσαν εισαγωγές ΓΤ σόγιας· υπενθυμίζει ότι ένας από τους λόγους των ενστάσεων κατά των εισαγωγών αυτών ήταν η αποψίλωση δασών που σχετιζόταν με την καλλιέργεια σε χώρες όπως η Βραζιλία και η Αργεντινή, όπου η σόγια είναι σχεδόν αποκλειστικά γενετικά τροποποιημένη ώστε να καλλιεργείται με χρήση φυτοφαρμάκων· επισημαίνει ότι σύμφωνα με μια πρόσφατη αξιολογηθείσα από ομοτίμους επιστημονική μελέτη, την οποία εκπόνησαν ερευνητές από ολόκληρη την ΕΕ, η Ένωση έχει το μεγαλύτερο αποτύπωμα άνθρακα στον κόσμο λόγω των εισαγωγών σόγιας από τη Βραζιλία, οι οποίες υπερβαίνουν κατά 13,8 % τις αντίστοιχες εισαγωγές της Κίνας, που είναι η μεγαλύτερη εισαγωγέας σόγιας στον κόσμο· σημειώνει ότι το εν λόγω μεγάλο αποτύπωμα άνθρακα της Ένωσης οφείλεται στο μερίδιό της όσον αφορά τις εκπομπές από ενσωματωμένη αποψίλωση των δασών⁽²⁸⁾· σημειώνει επίσης ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, η σόγια αποτελεί ανέκαθεν το προϊόν με τη μεγαλύτερη συμβολή στην αποψίλωση των δασών παγκοσμίως και στις συναφείς εκπομπές, καθώς αντιπροσωπεύει σχεδόν το ήμισυ της αποψίλωσης των δασών που ενσωματώνεται σε όλες τις εισαγωγές της Ένωσης⁽²⁹⁾·

12. εφιστά την προσοχή στον τρόπο με τον οποίον η παραγωγή γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) αποτελεί βασικό παράγοντα που οδηγεί στην αποψίλωση των δασών, ειδικότερα στη Βραζιλία και την Αργεντινή, και πιστεύει ότι θα πρέπει να δοθεί τέλος στην εισαγωγή ΓΤΟ στην Ένωση· υπενθυμίζει ότι η κατανάλωση κρέατος, ακόμη και εντός της Ένωσης, συμβάλλει στην αποψίλωση των δασών εκτός της Ένωσης μέσω της αύξησης της ζήτησης για φθηνές, γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές, ειδικότερα όσον αφορά τις εισαγωγές ΓΤ σόγιας·

13. σημειώνει ότι η μετατροπή των βοσκοτόπων και της αγροτικής γης που χρησιμοποιούνταν αρχικά για την παραγωγή τροφίμων και ζωοτροφών σε καλλιεργήσιμη γη για την παραγωγή καυσίμων από βιομάζα (έμμεση αλλαγή της χρήσης της γης) μπορεί να έχει επίσης αρνητικές επιπτώσεις στα δάση·

⁽²⁸⁾ Escobar, N., Tizado, E. J., zu Ermgassen, E. K., Löfgren, P., Börner, J., & Godar, J. (2020). Spatially-explicit footprints of agricultural commodities: Mapping carbon emissions embodied in Brazil's soy exports (Χωρικά συγκεκριμένα αποτυπώματα γεωργικών βασικών προϊόντων: Χαρτογράφηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που ενσωματώνονται στις εξαγωγές σόγιας της Βραζιλίας). *Global Environmental Change*, 62, 102067 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378019308623>.

⁽²⁹⁾ Τεχνική έκθεση — 2013 — 063 της Επιτροπής, «Οι επιπτώσεις της ενωσιακής κατανάλωσης στην αποψίλωση των δασών: Διεξοδική ανάλυση του αντικτύπου της ενωσιακής κατανάλωσης στην αποψίλωση των δασών», μελέτη η οποία χρηματοδοτήθηκε από την ΓΔ ENV της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διενεργήθηκε από τους φορείς: VITO, ΠΑΣΑ, HIVA και IUCN NL, <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf>, σ. 23-24.

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

Εθελοντική πιστοποίηση και επισημάνση από τρίτους

14. εκφράζει ικανοποίηση για την ολοένα και μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων όσον αφορά το πρόβλημα της αποψίλωσης των δασών, της υποβάθμισης των δασών και της καταστροφής των οικοσυστημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο, την ανάγκη για εταιρικές ενέργειες και αντίστοιχες δεσμεύσεις, καθώς και για την αύξηση των εκκλήσεων για διαφανείς, συνεπείς, ομοίμορφες, ορθές και εφαρμόσιμες απαιτήσεις για βιώσιμες αλυσίδες εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της μειωμένης ζήτησης για βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση· σημειώνει ότι ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης έχουν ενστερνιστεί τη Διακήρυξη της Νέας Υόρκης του 2014 για τα δάση και έχουν λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της αποψίλωσης των δασών, αλλά δυστυχώς τα μέτρα αυτά συχνά δεν έχουν φιλόδοξες προοπτικές, καλύπτουν μόνον τμήματα της αλυσίδας εφοδιασμού και δεν έχουν σχεδιαστεί για να αντιμετωπίσουν πολλαπλούς διασυνδεδεμένους παράγοντες αποψίλωσης των δασών⁽³⁰⁾ και, ως εκ τούτου, δεν ανταποκρίνονται στους ισχυρισμούς βιωσιμότητάς τους και στις εξαγγελθείσες δεσμεύσεις· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι οι εθελοντικές δεσμεύσεις των εταιρειών για την καταπολέμηση της αποψίλωσης δεν έχουν αποδειχθεί ακόμη επαρκείς για την ανάσχεση της αποψίλωσης σε παγκόσμιο επίπεδο·

15. επισημαίνει ότι τα συστήματα πιστοποίησης από τρίτους έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη συνεργασία των επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών για την ανάπτυξη μιας κοινής αντίληψης του προβλήματος της αποψίλωσης· παρατηρεί, ωστόσο, ότι παρόλο που τα εθελοντικά συστήματα πιστοποίησης από τρίτους έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη ορθών πρακτικών, τα συστήματα αυτά από μόνα τους δεν μπορούν να σταματήσουν και να αναστρέψουν την αποψίλωση των δασών και την υποβάθμιση των οικοσυστημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο και θα πρέπει να είναι μόνο συμπληρωματικά προς τα δεσμευτικά μέτρα· σημειώνει ότι η εθελοντική πιστοποίηση από τρίτους μπορεί να αποτελέσει βοηθητικό εργαλείο για την αξιολόγηση και τον μετριασμό των κινδύνων αποψίλωσης όταν σχεδιαστεί και εφαρμοστεί πλήρως σε σχέση με τα σαφώς καθορισμένα, μετρήσιμα και φιλόδοξα κριτήρια βιωσιμότητας στα οποία βασίζεται, την αυστηρότητα της διαδικασίας πιστοποίησης και διαπίστευσης, τους ανεξάρτητους μηχανισμούς παρακολούθησης και συμμόρφωσης, τις δυνατότητες παρακολούθησης της αλυσίδας εφοδιασμού, τις θεμιτές απαιτήσεις για την προστασία των πρωτογενών δασών και άλλων φυσικών δασών και την προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των δασών·

16. σημειώνει ότι η πιστοποίηση και η επισημάνση από τρίτους δεν είναι από μόνες τους αποτελεσματικές όσον αφορά την πρόληψη της εισόδου στην εσωτερική αγορά της Ένωσης βασικών προϊόντων και εμπορευμάτων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι η πιστοποίηση από τρίτους μπορεί μόνο να είναι συμπληρωματική προς τις ενδεδειγμένες διαδικασίες υποχρεωτικής δέουσας επιμέλειας που φορέων εκμετάλλευσης, που διασφαλίζουν επίσης την κοινωνική και περιβαλλοντική ευθύνη τους σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ, αλλά δεν μπορεί να τις υποκαταστήσει·

17. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι τα πολυάριθμα υπάρχοντα συστήματα πιστοποίησης και επισημάνσης προκαλούν σύγχυση στους καταναλωτές και περιορίζουν τη δυνατότητά τους να προβαίνουν σε τεκμηριωμένες επιλογές· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο εναρμόνισης της υποχρέωσης παροχής πληροφοριών·

18. υπογραμμίζει ότι ένα μέτρο πολιτικής που εξαρτάται αποκλειστικά από τις επιλογές των καταναλωτών μετατοπίζει αδικαιολόγητα την ευθύνη για την αγορά προϊόντων μηδενικής αποψίλωσης στους καταναλωτές, κάτι που δεν επαρκεί για να ενσωματωθεί αποτελεσματικά η διάσταση της βιωσιμότητας στην παραγωγή· πιστεύει ότι η ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τα προϊόντα μηδενικής αποψίλωσης μπορεί να αποτελέσει ισχυρό εργαλείο το οποίο συμπληρώνει το νομικό πλαίσιο για τη δέουσα επιμέλεια και στοχεύει στην πλευρά της ζήτησης σε αυτό το θέμα· παροτρύνει την Επιτροπή να εξασφαλίσει περαιτέρω ενσωμάτωση θεμάτων που αφορούν την αποψίλωση των δασών στο οικολογικό σήμα της ΕΕ, στις πράσινες δημόσιες συμβάσεις (ΠΔΣ) και σε άλλες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας, ως τμήμα μιας ολοκληρωμένης δέσμης δράσεων και πρωτοβουλιών για τη διασφάλιση αλυσίδων εφοδιασμού μηδενικής αποψίλωσης· καλεί επίσης την Επιτροπή να συμπεριλάβει τον κίνδυνο αποψίλωσης των δασών και υποβάθμισης των οικοσυστημάτων στα κριτήρια οικολογικών ισχυρισμών της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³¹⁾ και να δημιουργήσει ένα σύστημα προέγκρισης της ΕΕ για να επιτρέπει τη χρήση οικολογικών ισχυρισμών·

19. σημειώνει ότι, μέχρι στιγμής, δεν υπάρχουν κανόνες που να απαγορεύουν να διατίθενται στην αγορά της Ένωσης προϊόντα που συνέβαλαν στην καταστροφή δασών· παρατηρεί ότι ακόμη και η ξυλεία που έχει υλοτομηθεί νόμιμα σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας προέλευσης μπορεί να συμβάλει στην αποψίλωση δασών και να εξακολουθήσει να έχει ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά της Ένωσης· σημειώνει, επομένως, ότι οι καταναλωτές πολλών βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα στην Ένωση δεν διαθέτουν καμία εγγύηση ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν συνέβαλαν στην αποψίλωση δασών και, κατά συνέπεια, οι καταναλωτές συμβάλλουν στην αποψίλωση των δασών χωρίς να φέρουν ευθύνη, ακούσια και χωρίς να το γνωρίζουν·

⁽³⁰⁾ Έκθεση πενταετούς αξιολόγησης της Διακήρυξης της Νέας Υόρκης «Protecting and restoring forests. A Story of Large Commitments yet Limited Progress» (Προστασία και αποκατάσταση δασών. Μια ιστορία σημαντικών δεσμεύσεων αλλά περιορισμένης προόδου.), Σεπτέμβριος 2019.

<https://forestdeclaration.org/images/uploads/resource/2019NYDFReport.pdf>

⁽³¹⁾ Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

20. σημειώνει ότι τα κριτήρια που καθορίζουν τι συνιστά ένα βασικό προϊόν ή εμπόρευμα «μηδενικής αποψίλωσης» και στα οποία στηρίζονται τα συστήματα πιστοποίησης δεν είναι πάντα αρκετά διεξοδικά, δεδομένου ότι μερικές φορές καλύπτουν μόνον ορισμένα από τα σχετικά συστατικά του προϊόντος, μόνο τμήματα του κύκλου ζωής του προϊόντος ή χρησιμοποιούν ανεπαρκή ορισμό της «μηδενικής αποψίλωσης», γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε αγορές βάσει ετικέτας από τις εταιρείες και να αποδυναμώσει τις φιλοδοξίες όσον αφορά την πιστοποίηση εν γένει.

Υποχρεωτικοί κανόνες βάσει της δέουσας επιμέλειας

21. εκφράζει, στο πλαίσιο αυτό, την ικανοποίησή του για τις εκκλήσεις από διάφορες εταιρείες σχετικά με τη θέσπιση ενωσιακών κανόνων για υποχρεωτική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τις αλυσίδες εφοδιασμού βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση.

22. υπενθυμίζει το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το αίτημά του προς την Επιτροπή για την υποβολή, χωρίς καθυστέρηση, πρότασης για νομικό πλαίσιο της ΕΕ που θα βασίζεται στη δέουσα επιμέλεια, με στόχο τη διασφάλιση βιώσιμων αλυσίδων εφοδιασμού μηδενικής αποψίλωσης για τα προϊόντα που διατίθενται στην εσωτερική αγορά και με ιδιαίτερη έμφαση στην αντιμετώπιση των βασικών παραγόντων που οδηγούν στην αποψίλωση η οποία οφείλεται στις εισαγωγές προϊόντων και στην ενθάρρυνση –αντιθέτως– των εισαγωγών που δεν συνεπάγονται αποψίλωση δασών στο εξωτερικό, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική σημασία της εξαγωγής βασικών προϊόντων για τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως για τους μικροκαλλιεργητές, και συνυπολογίζοντας την ανατροφοδότηση από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως τις ΜΜΕ.

23. υπενθυμίζει ότι στην ανακοίνωσή της για την αποψίλωση των δασών, το 2008, η Επιτροπή έθεσε ως στόχους την ανάσχεση της απώλειας δασικής κάλυψης σε παγκόσμιο επίπεδο το αργότερο έως το 2030 και τη μείωση της σημαντικής αποψίλωσης των δασών σε τροπικές περιοχές κατά τουλάχιστον 50 % έως το 2020, και προειδοποιεί ότι ο δεύτερος στόχος είναι σχεδόν βέβαιο ότι δεν θα επιτευχθεί.

24. εκφράζει ικανοποίηση για την πρόθεση της Επιτροπής να αντιμετωπίσει την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών σε παγκόσμια κλίμακα, αλλά ζητεί μια πιο φιλόδοξη προσέγγιση πολιτικής· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση, συνοδευόμενη από εκτίμηση επιπτώσεων, για ένα νομικό πλαίσιο της ΕΕ που θα βασίζεται στις απαιτήσεις υποχρεωτικής δέουσας επιμέλειας, υποβολής εκθέσεων, δημοσιοποίησης και συμμετοχής τρίτων, καθώς και σε ευθύνη και κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης υποχρεώσεων για όλες τις εταιρείες που διαθέτουν για πρώτη φορά στην αγορά της Ένωσης βασικά προϊόντα που ενέχουν κινδύνους για τα δάση και τα οικοσυστήματα, όπως επίσης και παράγωγα των εν λόγω βασικών προϊόντων, και σε πρόσβαση στη δικαιοσύνη και επανόρθωση για τα θύματα παραβάσεων των υποχρεώσεων αυτών· θεωρεί ότι θα πρέπει να επιβάλλονται υποχρεώσεις ιχνηλασιμότητας στους εμπόρους στην αγορά της Ένωσης, ειδικότερα όσον αφορά τον προσδιορισμό της προέλευσης των βασικών προϊόντων και των παραγώγων τους τη στιγμή που διατίθενται στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, ώστε να διασφαλίζονται βιώσιμες αλυσίδες αξίας μηδενικής αποψίλωσης, όπως ορίζεται στο παράρτημα του παρόντος ψηφίσματος· τονίζει ότι το ίδιο νομικό πλαίσιο θα πρέπει να ισχύει και για όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας στην Ένωση, τα οποία παρέχουν χρηματικά ποσά σε εταιρείες που συγκομίζουν, συλλέγουν, παράγουν, επεξεργάζονται ή εμπορεύονται βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα και παράγωγα προϊόντα αυτών·

25. πιστεύει ότι η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι προωθεί μόνον παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού και χρηματοπιστωτικές ροές οι οποίες είναι βιώσιμες και μηδενικής αποψίλωσης και δεν οδηγούν σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων· εκφράζει την πεποίθησή ότι η θέσπιση υποχρεωτικών κανόνων περί βιωσιμότητας σε μια μεγάλη αγορά, όπως η αγορά της Ένωσης, μπορεί να καθοδηγήσει τις παγκόσμιες πρακτικές παραγωγής προς περισσότερο βιώσιμες πρακτικές·

26. επισημαίνει ότι τα βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα και καλύπτονται από το εν λόγω νομικό πλαίσιο της ΕΕ θα πρέπει να καθορίζονται βάσει αντικειμενικών, διαφανών και επιστημονικά τεκμηριωμένων στοιχείων, τα οποία θα αποδεικνύουν ότι τα εν λόγω βασικά προϊόντα συνδέονται με την καταστροφή και την υποβάθμιση των δασών και των πλούσιων σε βιοποικιλότητα οικοσυστημάτων με υψηλά αποθέματα άνθρακα, καθώς και με κινδύνους για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών και για τα ανθρώπινα δικαιώματα εν γένει·

27. τονίζει ότι ένα τέτοιο νομικό πλαίσιο της ΕΕ δεν θα πρέπει να εγγυάται μόνο τη νομιμότητα της συγκομιδής, της παραγωγής, της συλλογής και της επεξεργασίας των βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα και των παραγώγων προϊόντων αυτών στη χώρα καταγωγής, αλλά και τη βιωσιμότητα της συγκομιδής, της παραγωγής, της συλλογής και της επεξεργασίας τους·

28. υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με διάφορες μελέτες⁽³²⁾, ένα νομικό πλαίσιο για την αποτροπή της εισόδου στην εσωτερική αγορά της Ένωσης προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση των δασών δεν θα έχει αντίκτυπο στον όγκο και στην τιμή των βασικών προϊόντων που πωλούνται στην Ένωση και καλύπτονται από το παράρτημα του παρόντος ψηφίσματος και ότι το επιπλέον κόστος που βαρύνει τους φορείς εκμετάλλευσης για την εφαρμογή αυτών των νομικών υποχρεώσεων είναι ελάχιστο·

29. υπογραμμίζει τη συμβολή μη κυβερνητικών οργάνωσεων, περιβαλλοντικών ακτιβιστών, ενώσεων του κλάδου, καθώς και μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, στην καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας που οδηγεί σε αποψίλωση των δασών, απώλεια βιοποικιλότητας και αυξημένες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου·

⁽³²⁾ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378014001046>

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

30. σημειώνει ότι ένα τέτοιο νομικό πλαίσιο της ΕΕ θα πρέπει επίσης να επεκταθεί σε πλούσια σε βιοποικιλότητα οικοσυστήματα με υψηλά αποθέματα άνθρακα — εκτός από τα δάση, όπως σε θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα, σε υγρά τοπους, τυρφώνες ή σαβάνες, προκειμένου να αποφευχθεί η μετατόπιση της πίεσης σε αυτούς τους τόπους·

31. πιστεύει ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις θα πρέπει να ισχύουν για όλες τις εταιρείες οι οποίες διαθέτουν στην αγορά της Ένωσης βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα (FERC), ανεξαρτήτως του μεγέθους ή του τόπου καταχώρησης των εταιρειών, εφόσον έχει πραγματοποιηθεί προσεκτική αξιολόγηση η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το πλαίσιο αυτό είναι λειτουργικό και εφαρμόσιμο σε όλους τους παράγοντες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ· ενώ αναγνωρίζει ότι οι τα μέτρα που λαμβάνονται μετά την αξιολόγηση κινδύνων του φορέα εκμετάλλευσης πρέπει να είναι αναλογικά προς το επίπεδο των κινδύνων που συνδέονται με ένα συγκεκριμένο βασικό προϊόν, πιστεύει ωστόσο ότι σε μια κατακερματισμένη τελική αγορά, η συμπερίληψη μικρότερων και μεγαλύτερων εταιρειών είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση τόσο ενός μεγάλης κλίμακας αντικτύπου όσο και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών· τονίζει ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο δεν πρέπει να δημιουργεί αδικαιολόγητες επιβάρυνσεις για τους μικρομεσαίους παραγωγούς, συμπεριλαμβανομένων των μικροκαλλιεργητών, ούτε να εμποδίζει την πρόσβασή τους στις αγορές και στο διεθνές εμπόριο λόγω έλλειψης ικανότητας· υπογραμμίζει, επομένως, ότι είναι αναγκαίος ένας μηχανισμός συντονισμένης στήριξης των ΜΜΕ σε επίπεδο ΕΕ, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η κατανόηση, η ετοιμότητα και η ικανότητά τους να παράγουν προϊόντα τηρώντας τις απαιτήσεις περί περιβαλλοντικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

32. τονίζει ότι πολλές από τις επιχειρήσεις της Ένωσης στην αλυσίδα εφοδιασμού είναι ΜΜΕ και, ως εκ τούτου, ζητεί μια αποτελεσματική και φιλική προς τις ΜΜΕ εφαρμογή που θα περιορίζει τη διοικητική τους επιβάρυνση στο εντελώς απαραίτητο· θεωρεί ότι θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης των επιχειρήσεων, που θα τις προειδοποιεί όταν πραγματοποιούν εισαγωγές από περιοχές στις οποίες ενδέχεται να λαμβάνει χώρα αποψίλωση των δασών·

33. πιστεύει ότι οι υποχρεωτικές απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας σε επίπεδο ΕΕ θα ενέχουν οφέλη για τις επιχειρήσεις, καθώς θα δημιουργήσουν ισοτιμίες όρους ανταγωνισμού μέσω της δέσμευσης των ανταγωνιστών στα ίδια πρότυπα, και θα παρέχουν ασφάλεια δικαίου, σε αντίθεση με ένα ετερόκλητο σύνολο μέτρων σε εθνικό επίπεδο·

34. υπενθυμίζει τα ευρήματα της μελέτης σχετικά με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού, η οποία ανατέθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών της Επιτροπής, σύμφωνα με τα οποία οι επιχειρήσεις που απάντησαν συμφωνούν στην πλειοψηφία τους ότι η υποχρεωτική δέουσα επιμέλεια θα έχει θετικό αντίκτυπο στα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον·

35. τονίζει ότι η ψηφιοποίηση και τα εργαλεία νέας τεχνολογίας έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν πρωτοφανείς λύσεις στις εταιρείες για τον προσδιορισμό, την πρόληψη και τον μετριασμό των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον, καθώς και για τη σχετική λογοδοσία·

36. πιστεύει ότι το μελλοντικό νομικό πλαίσιο σχετικά με βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση θα πρέπει να αξιοποιεί τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το σχέδιο δράσης FLEGT, τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία, τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³³⁾ (ο «κανονισμός για τα ορυκτά από ζώνες συγκρούσεων»), την οδηγία 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁴⁾ (η «οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών»), τη νομοθεσία για την παράνομη, αδήλωτη και ανεξέλεγκτη (ΠΑΑ) αλιεία και άλλες πρωτοβουλίες της Ένωσης για τη ρύθμιση αλυσίδων εφοδιασμού·

37. εκφράζει ικανοποίηση για την εν εξελίξει αναθεώρηση της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει την ποιότητα και το πεδίο εφαρμογής της δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά την δημοσιοποίηση πληροφοριών από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σχετικά με περιβαλλοντικές πτυχές, και να προωθήσει την ενσωμάτωση ζητημάτων που σχετίζονται με τα δάση στην εταιρική κοινωνική ευθύνη·

Κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία και Συμφωνίες Εθελοντικής Εταιρικής Σχέσης (VPA) της FLEGT

38. είναι πεπεισμένο ότι ο κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία, και ιδίως οι απαιτήσεις του όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια, αποτελεί ένα ορθό πρότυπο για να βασιστεί το μελλοντικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα, αλλά η έλλειψη εφαρμογής, το περιορισμένο εύρος προϊόντων ξυλείας που καλύπτονται και η ανεπαρκής επιβολή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία σημαίνουν ότι ο κανονισμός δεν ανταποκρίνεται στο πνεύμα και την πρόθεση του· είναι, συνεπώς, της άποψης ότι από τον κανονισμό της ΕΕ για

⁽³³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για τον προσδιορισμό υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού των ενωσιακών εισαγωγών κασιτέρου, τανταλίου και βολφραμίου, των μεταλλευμάτων τους, καθώς και χρυσού, που προέρχονται από περιοχές συγκρούσεων και υψηλού κινδύνου (ΕΕ L 130 της 19.5.2017, σ. 1).

⁽³⁴⁾ Οδηγία 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους (ΕΕ L 330 της 15.11.2014, σ. 1).

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

την ξυλεία μπορούν να αντληθούν διδάγματα για τη βελτίωση των κανόνων εφαρμογής και επιβολής για ένα μελλοντικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα· υπενθυμίζει ότι η νομιμότητα της συγκομιδής και της εμπορίας δασικών προϊόντων καλύπτεται επί του παρόντος από τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία και, επομένως, τονίζει ότι θα πρέπει να αποφευχθεί η διπλή κανονιστική ρύθμιση στο μελλοντικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ και να εναρμονιστούν τα μέτρα που ρυθμίζουν τη νόμιμη και παράνομη υλοτόμηση και το αντίστοιχο εμπόριο δασικών προϊόντων·

39. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την πιθανή ένταξη των βασικών προϊόντων που καλύπτονται από τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης για ένα νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα, λαμβάνοντας υπόψη τον επικείμενο έλεγχο καταλληλότητας του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία, και διασφαλίζοντας την επιδίωξη των στόχων του σχεδίου δράσης FLEGT. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει τις πιθανές επιπτώσεις στις Συμφωνίες Εθελοντικής Εταιρικής Σχέσης (VPA). Οι χώρες-εταίροι της Ένωσης που παράγουν ξυλεία θα πρέπει να συνδεθούν στενά με το εν λόγω γχείρημα·

40. εκφράζει ικανοποίηση για τα θετικά αποτελέσματα που έχει αποφέρει η συνεργασία με τρίτες χώρες στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT της ΕΕ και των συμφωνιών εθελοντικής εταιρικής σχέσης (VPA) όσον αφορά την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης υλοτομίας από την πλευρά της προσφοράς και τονίζει ότι το έργο αυτό θα πρέπει να ενισχυθεί, ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση, τις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους, όπως επίσης και όσον αφορά τη συμβολή στην ανάπτυξη ικανοτήτων· τονίζει ότι οι VPA αποτελούν ένα πολύ αποτελεσματικό πλαίσιο για την εδραίωση καλών εταιρικών σχέσεων με τις εν λόγω χώρες και ότι θα πρέπει να προωθηθούν νέες VPA με επιπλέον εταίρους· καλεί την ΕΕ να αυξήσει τη χρηματοδότηση για τη FLEGT·

41. παροτρύνει την Επιτροπή να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή του προγράμματος εργασιών FLEGT της ΕΕ για την περίοδο 2018-2022·

42. εκφράζει την ικανοποίησή του για τον επικείμενο έλεγχο καταλληλότητας της Επιτροπής όσον αφορά τον κανονισμό FLEGT και τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία ως ευκαιρία για την ενίσχυση της επιβολής τους και την περαιτέρω βελτίωση της εφαρμογής τους και για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής τους ώστε να καλύπτονται π.χ. τα έντυπα προϊόντα, τα προϊόντα από ξύλο και η ξυλεία από ζώνες συγκρούσεων, και για την ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών·

43. επαναλαμβάνει το αίτημά του για διεξοδικότερο έλεγχο των εισαγωγών ξυλείας και προϊόντων ξυλείας στα σύνορα της Ένωσης προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα εισαγόμενα προϊόντα όντως συμμορφώνονται με τα κριτήρια εισόδου στην Ένωση· ζητεί την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ETK) και την ενίσχυση των ικανοτήτων των εθνικών τελωνειακών αρχών για τη διασφάλιση καλύτερης εναρμόνισης και εφαρμογής του ETK· τονίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι οι τελωνειακοί έλεγχοι σε ολόκληρη την Ένωση ακολουθούν τα ίδια πρότυπα, μέσω ενός άμεσου ενιαίου μηχανισμού τελωνειακού ελέγχου, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη και σε πλήρη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας·

44. είναι της άποψης ότι οι βασισμένες στο εμπόριο συμφωνίες εταιρικής σχέσης με χώρες που είναι μείζονος σημασίας παραγωγοί βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες για την αντιμετώπιση των παραγόντων αποψίλωσης των δασών από την πλευρά της προσφοράς, και σημειώνει ότι το μοντέλο Συμφωνίας Εθελοντικής Εταιρικής Σχέσης (VPA) όσον αφορά την Επιβολή της Δασικής Νομοθεσίας, τη Διακυβέρνηση και το Εμπόριο (FLEGT) αποτελεί μία επιλογή·

45. η πρόταση θα πρέπει να εξασφαλίζει ασφάλεια δικαίου για όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους σχετικά με κάθε νέο μέτρο και πλαίσιο σε επίπεδο Ένωσης που αφορά την τρέχουσα χρήση των Συμφωνιών Εθελοντικής Εταιρικής Σχέσης (VPA) όσον αφορά την Επιβολή της Δασικής Νομοθεσίας, τη Διακυβέρνηση και το Εμπόριο (FLEGT) και την αδειοδότηση, προκειμένου να διασφαλιστεί το ενδιαφέρον για επενδύσεις σε εξαγωγές μηδενικής αποψίλωσης στην Ένωση· και ενθαρρύνει την Επιτροπή να θεσπίσει βασισμένες στο εμπόριο συμφωνίες εταιρικής σχέσης με τις χώρες που είναι μείζονος σημασίας παραγωγοί αγροτικών βασικών προϊόντων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κύριοι παράγοντες της αποψίλωσης από την πλευρά της προσφοράς·

Εμπόριο και διεθνής συνεργασία

46. τονίζει ότι η εμπορική και επενδυτική πολιτική χρειάζεται να αναθεωρηθούν προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η παγκόσμια πρόκληση της αποψίλωσης με αποτελεσματικότερο τρόπο και με τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο και λαμβανόμενης υπόψη της σύνδεσης μεταξύ εμπορικών συμφωνιών και παγκόσμιας βιοποικιλότητας, καθώς και δασικών οικοσυστημάτων·

47. υπενθυμίζει ότι η εμπορική και επενδυτική πολιτική της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνθήκης ελεύθερων συναλλαγών με τις χώρες της Mercosur, θα πρέπει να περιλαμβάνει δεσμευτικά και εκτελεστά κεφάλαια για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τα οποία τηρούν πλήρως τις διεθνείς δεσμεύσεις, ιδίως τη συμφωνία του Παρισιού και την Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη,

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

συμμορφώνονται με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι όλες οι μελλοντικές εμπορικές και επενδυτικές συμφωνίες θα περιέχουν νομικά δεσμευτικές και εκτελεστές διατάξεις, μεταξύ άλλων διατάξεις κατά της παράνομης υλοτομίας και κατά της διαφθοράς, προκειμένου να προληφθεί η αποψίλωση και η υποβάθμιση των δασών, καθώς και η καταστροφή και η υποβάθμιση των οικοσυστημάτων·

48. συνιστά, στο πλαίσιο της αρχής του «μη βλάπτει» όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή να αξιολογεί καλύτερα και ανά τακτά χρονικά διαστήματα τον αντίκτυπο των υφιστάμενων εμπορικών και επενδυτικών συμφωνιών στην αποψίλωση των δασών, την υποβάθμιση δασών και οικοσυστημάτων, την αρπαγή γαιών και τα ανθρώπινα δικαιώματα και να διασφαλίσει ότι στα κεφάλαια για το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη όλων των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών και επενδύσεων θα περιλαμβάνονται περισσότερο φιλόδοξες δεσμευτικές και εκτελεστές διατάξεις για την προστασία δασών και οικοσυστημάτων, τη βιοποικιλότητα, τον τερματισμό της αρπαγής γαιών και τη βιώσιμη δασοκομία·

49. επισημαίνει ότι, προκειμένου να αποφευχθεί το ντάμπινγκ των τιμών και να διασφαλιστεί η βιώσιμη χρήση της ξυλείας, να αποτραπεί ο πολλαπλασιασμός των διμερών συμφωνιών που βασίζονται στο ντάμπινγκ των τιμών ξυλείας και να αποφευχθεί η επιπλέον υλοτόμηση, θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο διορθωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης ενός κοινού συστήματος πλειστηριασμών ξυλείας, ώστε να καταστεί δυνατή η ιχνηλάτηση της προέλευσης του υλικού και η συνεκτίμηση των ανησυχιών για το κλίμα, τη βιοποικιλότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα κατά τον καθορισμό τιμής·

50. θεωρεί ότι η εμπορική και διεθνής συνεργασία αποτελούν σημαντικά εργαλεία για την εδραίωση υψηλότερων προτύπων βιωσιμότητας, ιδίως όσον αφορά τους τομείς που συνδέονται με τα δάση και τις αλυσίδες αξίας που προκύπτουν από αυτά· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη συνεργασία με τρίτες χώρες μέσω τεχνικής συνδρομής, ανταλλαγής πληροφοριών και ορθών πρακτικών για τη συντήρηση, διατήρηση και βιώσιμη χρήση των δασών, με ιδιαίτερη έμφαση στη σύνδεση μεταξύ οργανωμένου εγκλήματος και βασικών προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση δασών, καθώς και να προωθούν και να διευκολύνουν την επιστημονική και ακαδημαϊκή συνεργασία με τρίτες χώρες, όπως επίσης και τα ερευνητικά προγράμματα για την προώθηση της γνώσης και της καινοτομίας σχετικά με τη βιοποικιλότητα, τις «πράσινες επιχειρηματικές δραστηριότητες» και την κυκλική οικονομία· τονίζει ότι είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι επιδράσεις των μέτρων στην απασχόληση και την ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (ΛΑΧ) οι οποίες βασίζονται στην παραγωγή βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα· ζητεί από την Ένωση να συνεργαστεί με τις κυβερνήσεις και την κοινωνία των πολιτών τρίτων χωρών και να τις στηρίξει στο έργο τους κατά της αποψίλωσης των δασών, ιδίως μέσω του συστήματος γενικευμένων δασολογικών προτιμήσεων ΣΠΠ+· ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσον θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα νέο ειδικό μέσο βοήθειας για το εμπόριο προκειμένου να διευκολυνθεί το εμπόριο στο πλαίσιο του μετριασμού των κινδύνων που σχετίζονται με την παραγωγή βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα·

51. ζητεί από την Επιτροπή τα μέτρα που πρόκειται να εγκριθούν να βασίζονται σε μια ενιαία και διαφοροποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την αποψίλωση των δασών, λαμβανομένων υπόψη των πολλαπλών της διαστάσεων και των συνδέσεων της τόσο με τη δημιουργία βιώσιμων επιχειρήσεων όσο και με την καταπολέμηση εγκληματικών οικονομικών συστημάτων. Για τον σκοπό αυτό, ζητεί διάλογο με τις τρίτες χώρες προκειμένου να αναλυθούν, κατά περίπτωση, οι κύριες αιτίες απώλειας της δασικής κάλυψης και η καταλληλότητα των μέτρων που πρόκειται να εφαρμοστούν·

52. τονίζει ότι στις διατάξεις περί δημόσιων συμβάσεων σε συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια κοινωνικής, περιβαλλοντικής και υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς κατά την ανάθεση συμβάσεων·

53. επιμένει ότι οι υποχρεωτικές απαιτήσεις σε επίπεδο Ένωσης πρέπει να συμπληρωθούν με ευρύτερη και ενισχυμένη παγκόσμια συνεργασία, ενισχυμένη παγκόσμια περιβαλλοντική διακυβέρνηση και συνεργασία με τις τρίτες χώρες μέσω τεχνικής συνδρομής, ανταλλαγής πληροφοριών και ορθών πρακτικών όσον αφορά τη συντήρηση, τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση των δασών, και να αναγνωρίζονται ιδιαίτερες οι πρωτοβουλίες για τη βιωσιμότητα τις οποίες αναλαμβάνει ο ιδιωτικός τομέας· απαιτείται ενίσχυση των προσπαθειών σε βασικά διεθνή φόρουμ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των δράσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για την ανασχεση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών και για την αποκατάσταση των δασών και την αποφυγή του αντίστροφου αποτελέσματος, δηλ. της εκτροπής των ανεπιθύμητων λόγω αποψίλωσης αλυσίδων εφοδιασμού σε άλλες περιοχές του κόσμου·

54. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν, μέσω του εμπορίου και της διεθνούς συνεργασίας, τις αναγκαίες επενδύσεις προκειμένου να ενωματοθούν υψηλότερα πρότυπα βιωσιμότητας στους τομείς της δασοκομίας και στις αλυσίδες αξίας τους, και να προωθηθεί έτσι η κυκλική βιοοικονομία, ο οικολογικός τουρισμός, η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η έξυπνη γεωργία και άλλοι σχετικοί τομείς και στις τρίτες χώρες·

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

55. η πρόταση θα πρέπει να εξασφαλίζει ασφάλεια δικαίου για όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους σχετικά με κάθε νέο μέτρο και πλαίσιο σε επίπεδο Ένωσης που αφορά την τρέχουσα χρήση των Συμφωνιών Εθελοντικής Εταιρικής Σχέσης (VPA) όσον αφορά την Επιβολή της Δασικής Νομοθεσίας, τη Διακυβέρνηση και το Εμπόριο (FLEGT) και την αδειοδότηση, προκειμένου να διασφαλιστεί το ενδιαφέρον για επενδύσεις σε εξαγωγές μηδενικής αποψίλωσης στην Ένωση· και ενθαρρύνει την Επιτροπή να θεσπίσει βασισμένες στο εμπόριο συμφωνίες εταιρικής σχέσης με τις χώρες που είναι μείζονος σημασίας παραγωγοί αγροτικών βασικών προϊόντων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κύριοι παράγοντες της αποψίλωσης από την πλευρά της προσφοράς·

56. σημειώνει ότι είναι σημαντικό να συμπεριληφθεί η αποψίλωση των δασών στους πολιτικούς διαλόγους σε επίπεδο χωρών και να βοηθηθούν οι χώρες εταίροι στην ανάπτυξη και την εφαρμογή εθνικών πλαισίων για τη δασοκομία και τη βιώσιμη δασοκομία· τονίζει ότι αυτά τα εθνικά πλαίσια πρέπει να αντανακλούν τις εγχώριες ανάγκες και τις παγκόσμιες δεσμεύσεις· τονίζει την ανάγκη να εφαρμοστούν μηχανισμοί παροχής κινήτρων για τους μικροκαλλιεργητές, προκειμένου να διατηρούν και να βελτιώνουν το οικοσύστημα και τα προϊόντα που παράγονται από τη βιώσιμη δασοκομία και γεωργία·

57. είναι της άποψης ότι η αποφασιστική δράση εντός της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης θα πρέπει να συμβαδίζει με αποφασιστική δράση σε διεθνές επίπεδο· τα εθνικά ενδεικτικά προγράμματα στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ θα πρέπει, ως εκ τούτου, να ενσωματώσουν διατάξεις για να βοηθήσουν τις εταιρείες και τους μικροκαλλιεργητές τρίτων χωρών που συνεργάζονται με φορείς εκμετάλλευσης οι οποίοι διαθέτουν βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα (FERC) στην εσωτερική αγορά της Ένωσης στην άσκηση δραστηριοτήτων χωρίς να βλάπτουν τα δάση και τα οικοσυστήματα·

58. πιστεύει ότι ο κανονισμός που προτείνεται στο παράρτημα του παρόντος ψηφίσματος θα πρέπει –και μπορεί– να σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να συνάδει με τους κανόνες του ΠΟΕ και θα πρέπει να συνοδεύεται από εταιρικές συμφωνίες με βάση το εμπόριο με χώρες που είναι σημαντικοί παραγωγοί γεωργικών βασικών προϊόντων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κύριοι παράγοντες της αποψίλωσης των δασών από την πλευρά της προσφοράς·

59. προτείνει η Επιτροπή, κατά τη διαπραγμάτευση των εθνικών ενδεικτικών προγραμμάτων με τρίτες χώρες, να δώσει προτεραιότητα στις διατάξεις που θα βοηθήσουν τις εταιρείες και τους μικροκαλλιεργητές τρίτων χωρών που συνεργάζονται με φορείς εκμετάλλευσης οι οποίοι διαθέτουν βασικά προϊόντα FERC στην εσωτερική αγορά της Ένωσης να ασκούν δραστηριότητες που δεν βλάπτουν τα δάση, τα οικοσυστήματα και τα ανθρώπινα δικαιώματα·

60. τονίζει ότι η ενδυνάμωση του νομικού πλαισίου της ΕΕ για την αποψίλωση των δασών ενδέχεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο στις τιμές της γης σε τρίτες χώρες και, για να αποτραπεί τυχόν κερδοσκοπία, η καταληκτική ημερομηνία δεν θα πρέπει να ορισθεί μετά τη δημοσίευση από την Επιτροπή της πρότασης που περιγράφεται στο παράρτημα του παρόντος ψηφίσματος·

Αποψίλωση των δασών και ανθρώπινα δικαιώματα

61. υπογραμμίζει ότι η αλλαγή του ρυθμιστικού πλαισίου με στόχο τη νομιμοποίηση της χρήσης ορισμένων περιοχών και την τροποποίηση των δικαιωμάτων γαιοκτησίας δεν εξαλείφει τον αρνητικό αντίκτυπο που επιφέρει η αλλαγή αυτή στα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον· τονίζει, επομένως, ότι τα κριτήρια δέουσας επιμέλειας πρέπει να περιλαμβάνουν και άλλα στοιχεία πέραν της νομιμότητας δράσης·

62. σημειώνει ότι η παραγωγή βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα δεν έχει αρνητικό αντίκτυπο στις τοπικές κοινότητες μόνον εξαιτίας της άμεσης αποψίλωσης των δασών, της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων και της αρπαγής γαιών, αλλά και μέσω της αρπαγής υδάτων η οποία μπορεί να επηρεάσει τα δάση και άλλα οικοσυστήματα·

63. τονίζει ότι οι τοπικές κοινότητες, οι αυτόχθονες πληθυσμοί και οι υπερασπιστές της γης και του περιβάλλοντος βρίσκονται συχνά στην πρώτη γραμμή του αγώνα για τη διατήρηση των οικοσυστημάτων· σημειώνει ότι σε ορισμένες περιοχές, οι συγκρούσεις για τη χρήση της γης και των πόρων αποτελούν την κύρια αιτία βίας εις βάρος αυτοχθόνων πληθυσμών⁽³⁵⁾· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η υποβάθμιση και η καταστροφή των δασών και άλλων πολύτιμων οικοσυστημάτων συνδέεται συχνά με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή είναι επακόλουθο αυτών· καταδικάζει κάθε μορφή τιμωρίας, παρενόχλησης και δίωξης για συμμετοχή σε δραστηριότητες που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος· ζητεί επιτακτικά, ως εκ τούτου, να συμπεριληφθεί στο μελλοντικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως όσον αφορά τη γαιοκτησία, τη γη και τα εργασιακά δικαιώματα, με ιδιαίτερη έμφαση στα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων· καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη διεξαγωγή διαδικασιών νομοθετικής μεταρρύθμισης στις χώρες παραγωγής με την αποτελεσματική και ουσιαστική συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, μεταξύ άλλων της κοινωνίας των πολιτών, των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων· καλεί την Ένωση και τα κράτη μέλη να στηρίξουν, στην επόμενη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, την παγκόσμια αναγνώριση του δικαιώματος για ένα υγιές περιβάλλον·

⁽³⁵⁾ Έκθεση από το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Βραζιλίας: <http://www.mpf.mp.br/pgt/noticias-pgt/conflitos-associados-a-terra-sao-principal-causa-de-violencia-contra-indigenas-e-comunidades-tradicionais-no-brasil-segundo-mpf>

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

64. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν έναν μηχανισμό ταχείας αντίδρασης σε επίπεδο Ένωσης για τη στήριξη των υπερασπιστών του περιβάλλοντος και των δασών στην Ένωση και σε ολόκληρο τον κόσμο·
65. τονίζει ότι η εξασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τα θύματα εταιρικών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και περιβαλλοντικών ζημιών πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στο εν λόγω νομικό πλαίσιο·
66. τονίζει ότι, παράλληλα με τη θέσπιση νομικού πλαισίου της ΕΕ για τα βασικά προϊόντα που προκαλούν αποψίλωση των δασών, η Ένωση πρέπει να εξετάσει πιο αποφασιστικά την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της περιβαλλοντικής ευθύνης και του κράτους δικαίου ως οριζόντια ζητήματα από κοινού με τις ενδιαφερόμενες χώρες και με άλλες σημαντικές χώρες εισαγωγείς·
67. τονίζει ότι το εν λόγω νομικό πλαίσιο πρέπει να σχεδιαστεί σε συνάφεια με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης προς τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, και να λαμβάνεται υπόψη στις φιλοδοξίες της μελλοντικής συμφωνίας που θα διαδεχθεί τη συμφωνία του Κοτονού·
68. υπενθυμίζει τη σημασία της τήρησης των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα· υποστηρίζει τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για τη δημιουργία ενός δεσμευτικού μέσου των Ηνωμένων Εθνών για τις διακρατικές εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τονίζει τη σημασία της ενεργού συμμετοχής της Ένωσης σε αυτήν τη διαδικασία·

Μέτρα της ΕΕ και συνοχή των πολιτικών

69. υπογραμμίζει ότι ο αντίκτυπος της κατανάλωσης στην Ένωση βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα πρέπει να ληφθεί υπόψη επαρκώς σε οποιοδήποτε δράσεις και μέτρα παρακολούθησης, κανονιστικού ή μη κανονιστικού χαρακτήρα, της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και της στρατηγικής «από το αγρόκτημα στο πιάτο», καθώς και στον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών στρατηγικών σχεδίων των κρατών μελών·
70. τονίζει τη σημασία της προώθησης της βιώσιμης διατροφής, μέσω της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών σχετικά με τις επιπτώσεις των καταναλωτικών προτύπων και μέσω της παροχής πληροφοριών για τη διατροφή που είναι καλύτερη για την ανθρώπινη υγεία και έχει μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα· κρίνει αναγκαία την εισαγωγή αποτελεσματικών μέτρων που θα αποσκοπούν στην ενίσχυση της υποστήριξης αγροοικολογικών πρακτικών και στη μείωση της σπατάλης τροφίμων σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού· επισημαίνει τη σημασία που έχει ο σχεδιασμός στοχευμένων ενεργειών για την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα τον αντίκτυπο των καταναλωτικών προτύπων στα δάση, τη βιοποικιλότητα και το κλίμα, καθώς και η υποστήριξη και η προώθηση διατροφικών επιλογών που βασίζονται σε προϊόντα φυτικής προέλευσης·
71. θεωρεί ότι, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το αποτύπωμα άνθρακα που δημιουργείται από τη μεταφορά εισαγόμενων προϊόντων από τρίτες χώρες και να τονωθεί η βιώσιμη τοπική παραγωγή και οι θέσεις εργασίας, η Ένωση θα πρέπει να ενθαρρύνει τη χρήση ξυλείας, προϊόντων υλοτομίας ή δασικής βιομάζας που έχουν προέλθει από βιώσιμη τοπική παραγωγή·
72. τονίζει την ανάγκη μείωσης της εξάρτησης από τις εισαγωγές βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα, μέσω της προώθησης φυτικών πρωτεϊνών τοπικής παραγωγής, της βόσκησης των ζώων σε βοσκοτόπους, των ζωοτροφών που προέρχονται από νόμιμες και βιώσιμες πηγές, και ειδικότερα μέσω της εφαρμογής της στρατηγικής της Ένωσης για τις πρωτεΐνες·
73. υποστηρίζει την προώθηση αζωτοδεσμευτικών καλλιεργειών/καλλιεργειών ψυχανθών/πρωτεϊνούχων φυτών στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της νέας ΚΓΠ μέσω, μεταξύ άλλων, εναλλαγής καλλιεργειών, συστήματος προϋποθέσεων, οικολογικών συστημάτων και αγροπεριβαλλοντικών μέτρων, νέων τομεακών παρεμβάσεων και συνδυασμένης στήριξης, με στόχο την αύξηση της αυτάρκειας της Ένωσης σε καλλιεργείες πρωτεϊνούχων φυτών και, παράλληλα, τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και της στρατηγικής «από το αγρόκτημα στο πιάτο»· σημειώνει επίσης ότι το εισόδημα και η κερδοφορία των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων θα πρέπει να συνάδουν με τα επίπεδα παραγωγής που μπορούν να διατηρηθούν με τη βόσκηση σε βοσκοτόπους ή με τοπικά καλλιεργούμενα κτηνοτροφικά φυτά· ζητεί περαιτέρω έρευνα και προώθηση καινοτόμων συστημάτων και μεθόδων παραγωγής που μπορούν να μειώσουν τις εξωτερικές εισροές και το κόστος, όπως για παράδειγμα τα συστήματα βόσκησης που βασίζονται στη χορτονομή (π.χ. η εναλλασσόμενη βόσκηση), ακόμη και αν οι όγκοι παραγωγής ενδέχεται να είναι μικρότεροι·
74. υπογραμμίζει τη σημασία της ανάπτυξης μιας βιώσιμης βιοοικονομίας που θα αποδίδει υψηλή οικονομική αξία στα προϊόντα που παράγονται με βιώσιμες μεθόδους·
75. τονίζει ότι η πολιτική της Ένωσης για τη βιοενέργεια θα πρέπει να ανταποκρίνεται σε αυστηρά κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια·

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

76. υπενθυμίζει ότι η Ένωση λαμβάνει μέτρα έναντι του κινδύνου αποψίλωσης μέσω του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία, του Σχεδίου δράσης FLEGT της ΕΕ, των VPA που προωθούν διαδικασίες με συμμετοχή πολλών ενδιαφερόμενων μερών στις χώρες παραγωγής, και της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (RED II) ⁽³⁶⁾, που περιλαμβάνουν διάφορους κανόνες και θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως πολύτιμη βάση για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αποψίλωσης των δασών και παράνομης υλοτομίας· σημειώνει ότι η οδηγία RED II επεκτείνει την υποχρέωση εκπλήρωσης των κριτηρίων βιωσιμότητας της Ένωσης από τα βιοκαύσιμα σε όλες τις τελικές χρήσεις της βιοενέργειας, συμπεριλαμβανομένων της θέρμανσης/ψύξης και της ηλεκτρικής ενέργειας· ωστόσο, δεδομένου ότι καλύπτει μόνον τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοενέργειας, δεν μπορεί επί του παρόντος να διασφαλίσει την απαγόρευση της μη ενεργειακής χρήσης βασικών προϊόντων, που συνδέονται με την αποψίλωση δασών ή τη μετατροπή οικοσυστημάτων, ως βιοκαυσίμων·

77. τονίζει ότι οι μέθοδοι για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» δεν πρέπει να οδηγήσουν σε αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών σε άλλα μέρη του κόσμου· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να επανεξετάσει έως το 2021 τις σχετικές πτυχές της έκθεσης που προσαρτάται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής ⁽³⁷⁾ και, αν χρειαστεί, να αναθεωρήσει, χωρίς άσκοπες καθυστερήσεις και σε κάθε περίπτωση πριν από το 2023, τον παρόντα κανονισμό, βάσει των επιστημονικών γνώσεων και σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης· ζητεί από την Επιτροπή να επανεκτιμήσει τα δεδομένα για τη σόγια και να καταργήσει σταδιακά τα βιοκαύσιμα που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης (ILUC) το συντομότερο δυνατό και το αργότερο έως το 2030·

78. θεωρεί ότι η χρήση βιοκαυσίμων σε μεγάλη κλίμακα στην Ένωση πρέπει να συνοδεύεται από επαρκή κριτήρια βιωσιμότητας, προκειμένου να αποφεύγεται η άμεση και έμμεση αλλαγή της χρήσης γης, συμπεριλαμβανομένης της αποψίλωσης δασών· σημειώνει, επιπλέον, ότι τα τρέχοντα κριτήρια δεν λαμβάνουν επαρκώς υπόψη τις ορυκτές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή βιοκαυσίμων· ζητεί, ως εκ τούτου, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντικτύπου της αναθεωρημένης οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά την εν εξελίξει εφαρμογή της, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικότητας των κριτηρίων βιωσιμότητας για τη βιοενέργεια· σημειώνει τη σημασία των τοπικών αλυσίδων εφοδιασμού με πρώτες ύλες για την επίτευξη μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας·

79. πιστεύει ότι θα πρέπει τα αρχαία και πρωτογενή δάση να θεωρούνται παγκόσμια κοινά αγαθά και να προστατεύονται ως τέτοια, και ότι θα πρέπει τα οικοσυστήματά τους να αποκτήσουν νομικό καθεστώς·

Επικοινωνία και ευαισθητοποίηση

80. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η κατανάλωση προϊόντων από αλυσίδες εφοδιασμού μηδενικής αποψίλωσης στην Ένωση και να αξιολογούνται συνεχώς οι επιπτώσεις της ενωσιακής κατανάλωσης των εν λόγω προϊόντων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τα εισαγόμενα βασικά προϊόντα και εμπορεύματα και τον αντίκτυπό τους στα δάση του πλανήτη και στα πλούσια σε βιοποικιλότητα οικοσυστήματα, καθώς και σχετικά με τις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της αποψίλωσης δασών, της καταστροφής οικοσυστημάτων και των εγκλημάτων που σχετίζονται με τα δάση στην Ένωση και σε τρίτες χώρες·

81. τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει τα πρωτογενή δάση ως τοποθεσίες παγκόσμιες κληρονομιάς της UNESCO για να τα προστατεύσει από την αποψίλωση και να αυξήσει τις πιθανότητες προσέλκυσης της προσοχής του κοινού όσον αφορά την προστασία τους· εάν αυτό δεν είναι εφικτό, θα πρέπει να αξιολογηθούν άλλες νομικές επιλογές για την επίτευξη αυτών των στόχων·

Ορισμοί, δεδομένα για τα δάση και παρακολούθηση

82. σημειώνει ότι ο ισχύων ορισμός του όρου «δάσος», η κατηγοριοποίησή του και μια σειρά από άλλους όρους και αρχές που συνδέονται με την αποψίλωση των δασών στο πλαίσιο της ορολογίας περί βιώσιμης διαχείρισης των δασών που έχει υιοθετηθεί από τους αρμόδιους φορείς, όπως για παράδειγμα από τον FAO, είναι καθαρά τεχνικού χαρακτήρα και δεν διαφοροποιούν επαρκώς τα φυσικά δάση από τις δασικές φυτείες, στις οποίες η οικονομική λειτουργία του δάσους υπερισχύει σημαντικά έναντι των άλλων λειτουργιών του, και τονίζει ότι το γεγονός αυτό θα μπορούσε τελικά να οδηγήσει στη διαστρέβλωση των δεδομένων σχετικά με την έκταση και την κατάσταση των δασών ανά τον κόσμο· καλεί τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη να ενοποιήσουν τη χρήση της ορολογίας σύμφωνα με τη διατύπωση που παρέχεται στο παράρτημα του σχεδίου ψηφίσματος και τονίζει ότι είναι σημαντική η εν λόγω διασάφηση των όρων ώστε να καταστεί αποτελεσματική η χρήση των σχετικών εργαλείων·

83. τονίζει, ειδικότερα, την ανάγκη για ανεξάρτητη παρακολούθηση της παραγωγής και του εμπορίου βασικών προϊόντων που σχετίζονται με την αποψίλωση των δασών· καλεί την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της στα θέματα αυτά μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και να υποστηρίξει την ανεξάρτητη παρακολούθηση στις χώρες παραγωγής, καθώς και τη μεταξύ τους ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων, προκειμένου να βελτιώσουν τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν και τον βαθμό λεπτομέρειας των πληροφοριών·

⁽³⁶⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

⁽³⁷⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον καθορισμό των πρώτων υλών υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης για τις οποίες παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα και για την πιστοποίηση των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης (ΕΕ L 133 της 21.5.2019, σ. 1).

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

84. τονίζει ότι είναι απαραίτητο να βελτιωθούν οι μηχανισμοί που μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό της πηγής ή της προέλευσης ξυλείας που διατίθεται στην εσωτερική αγορά·

85. σημειώνει ότι η μεγαλύτερη πρόσβαση στα τελωνειακά δεδομένα σχετικά με τα προϊόντα που εισάγονται στην Ένωση θα ενισχύσει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας· καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει τελωνειακή εταιρική σχέση εντός της Ένωσης και να επεκτείνει παράλληλα τις απαιτήσεις για τα τελωνειακά δεδομένα, ιδίως συμπεριλαμβανοντας τον εξαγωγέα και τον κατασκευαστή ως υποχρεωτικά στοιχεία τελωνειακών δεδομένων, και να ενισχύσει έτσι τη διαφάνεια και την ιχνηλασιμότητα των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας·

86. σημειώνει ότι πρέπει να υπάρχει αξιοπιστία όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για να αξιολογείται σε ποια ημερομηνία η έκταση αποψιλώθηκε ή άλλαξε η χρήση της, ούτως ώστε να υπάρχει αποτελεσματική εφαρμογή·

87. καλεί την Ένωση να αναπτύξει περαιτέρω προγράμματα έρευνας και παρακολούθησης, όπως το Copernicus, το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Γεωσκοπησης και άλλα προγράμματα παρακολούθησης, με στόχο την εποπτεία της αλυσίδας εφοδιασμού βασικών προϊόντων ούτως ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζει προϊόντα που προκάλεσαν αποψίλωση των δασών ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά το στάδιο παραγωγής τους και να παρέχει έγκαιρες σχετικές προειδοποιήσεις·

88. ζητεί από την Επιτροπή να διερευνήσει την ενίσχυση της χρήσης του δορυφορικού συστήματος Copernicus για την παρακολούθηση των δασών και την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και ζημιών, συμπεριλαμβανομένων της παρακολούθησης και του προσδιορισμού των αιτιών των πυρκαγιών και των δασικών ζημιών, της αποψίλωσης των δασών και της μετατροπής οικοσυστημάτων, καθώς και για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των αρμόδιων αρχών σε κάθε κράτος μέλος και την εξασφάλιση άμεσης πηγής ανοικτών δεδομένων για ΜΜΕ ή νεοφυείς επιχειρήσεις·

89. εκφράζει ικανοποίηση για τη δημιουργία παρατηρητηρίου δασών με στόχο τη συλλογή δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με την αποψίλωση των δασών στην Ευρώπη και παγκοσμίως και ζητεί να δημιουργήσει το παρατηρητήριο έναν μηχανισμό για την προστασία των υπερασπιστών των δασών·

90. ζητεί τη δημιουργία μηχανισμών έγκαιρης προειδοποίησης για την ενημέρωση δημόσιων αρχών, εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων τρίτων μερών, καθώς και των καταναλωτών, σχετικά με βασικά προϊόντα που προέρχονται από περιοχές με κίνδυνο μετατροπής οικοσυστημάτων όσον αφορά την απώλεια και την υποβάθμιση δασών και σαβάνας και από περιοχές όπου σημειώνονται παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και την παροχή βοήθειας για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων μέσω της εντατικοποίησης του διαλόγου και της ανταλλαγής δεδομένων με τις αντίστοιχες τρίτες χώρες·

91. καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει μια ευρωπαϊκή βάση δεδομένων για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με εν εξελίξει και παλαιότερα έργα μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, καθώς και διμερή έργα μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών, προκειμένου να αξιολογήσει τον αντίκτυπό τους στα δάση του πλανήτη· υπογραμμίζει τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση των έργων αυτών·

Διαχείριση δασών, έρευνα και καινοτομία

92. τονίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι συνδέσεις μεταξύ του δασικού τομέα και άλλων τομέων, καθώς και τη σημασία της ψηφιοποίησης και της επένδυσης σε έρευνα και καινοτομία για την παρακολούθηση της αποψίλωσης των δασών·

93. σημειώνει ότι ο τομέας της δασοκομίας απασχολεί τουλάχιστον 500 000 άτομα απευθείας⁽³⁸⁾ στην Ένωση και 13 εκατομμύρια άτομα παγκοσμίως⁽³⁹⁾, και ότι αυτές οι θέσεις εργασίας εντοπίζονται ιδίως στις αγροτικές περιοχές·

94. σημειώνει ότι, σε επίπεδο Ένωσης, ορισμένες πολιτικές των κρατών μελών αντικατοπτρίζουν ένα πλαίσιο για τα δάση και τη διαχείριση των δασών, το οποίο μπορεί να είναι κατακερματισμένο και μη συνεκτικό και, ως εκ τούτου, χρειάζονται καλύτερο και μεγαλύτερο συντονισμό προκειμένου να ενθαρρυνθεί η βιωσιμότητα·

95. καλεί τις κυβερνήσεις, τις επιχειρήσεις, τους παραγωγούς και την κοινωνία των πολιτών να συνεργαστούν στενότερα για την έγκριση πολιτικών και τη θέσπιση συνθηκών πλαισίου με στόχο τη στήριξη σχεδίων του ιδιωτικού τομέα·

96. υπογραμμίζει τον ουσιώδη ρόλο της έρευνας και της καινοτομίας στην ενίσχυση της συμβολής της βιώσιμης διαχείρισης των δασών και του δασικού τομέα όσον αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων της αποψίλωσης των δασών και της κλιματικής αλλαγής·

⁽³⁸⁾ Βάση δεδομένων της Eurostat για τα δάση <https://ec.europa.eu/eurostat/web/forestry/data/database>

⁽³⁹⁾ <http://www.fao.org/rural-employment/agricultural-sub-sectors/forestry/en>

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

97. ζητεί αμοιβαία υποστήριξη μέσω έρευνας και ανταλλαγής σε περίπτωση καταστροφών, προκειμένου να βρεθούν μέτρα προσαρμοσμένα στις γεωγραφικές συνθήκες, τα οποία να προστατεύουν από πυρκαγιές μεγάλης κλίμακας ή να αποτρέπουν την προσβολή από παράσιτα·

98. εκφράζει την ικανοποίησή του για τα μέτρα προσαρμογής των φυτειών στην κλιματική αλλαγή· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η αύξηση του αριθμού των ανθεκτικών αυτοχθόνων ειδών δέντρων σε υγιή δάση με βιολογική ποικιλότητα ήδη συνιστάται και εφαρμόζεται σε πολλές χώρες·

99. τονίζει τη σημασία της κατάρτισης εντός της Ένωσης και σε τρίτες χώρες σχετικά με τη βιώσιμη διαχείριση δασών και φυτειών και την αγροδοσοπονία, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς φυτοκάλυψης· θεωρεί ότι αυτοί οι παράγοντες είναι ουσιαστικοί για τη διασφάλιση της βιοποικιλότητας, καθώς και του εισοδήματος των δασικών κοινοτήτων και των γεωργών που ασχολούνται με την αγροδοσοπονία·

100. τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης και του ειδικευμένου και κατάλληλα καταρτισμένου εργατικού δυναμικού για την επιτυχή εφαρμογή της βιώσιμης διαχείρισης των δασών στην πράξη· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μέτρα και να χρησιμοποιήσουν υφιστάμενες εταιρικές σχέσεις για να διευκολύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον εν λόγω τομέα·

101. ζητεί την ενίσχυση της συνεργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο για την καλύτερη ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών όσον αφορά τη βελτίωση της βιωσιμότητας στη διαχείριση των πολυλειτουργικών δασών·

102. καλεί, ως εκ τούτου, την Ένωση να αναπτύξει διεθνείς συμμαχίες με τρίτες χώρες για την προστασία των δασών, εφαρμόζοντας ορθές πολιτικές με στόχο τη μηδενική αποψίλωση των δασών, τον ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό, τη διαφάνεια της εγγείας ιδιοκτησίας και την πρόληψη της μετατροπής των δασών σε γεωργικές εκτάσεις· ζητεί, για τον σκοπό αυτό, τη διασφάλιση διεθνούς χρηματοδότησης στο πλαίσιο των παγκόσμιων συμφωνιών για την προστασία των δασών, σε στενή συνεργασία με τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις και τους διεθνείς φορείς·

103. ζητεί να αναπτυχθούν προσεγγίσεις για ένα βιώσιμο μέλλον για τα δάση παγκοσμίως, που θα συνδυάζουν τόσο οικονομικά όσο και περιβαλλοντικά συμφέροντα, δεδομένου ότι τα δάση είναι ένας σημαντικός πόρος για πολλές χώρες οι οποίες δεν είναι διατεθειμένες να εγκαταλείψουν οικειοθελώς τους δασικούς πόρους·

104. ζητεί μια πιο ολιστική προσέγγιση, εντός της Ένωσης, με την οποία η Ένωση θα παρέχει άμεση στήριξη στις τοπικές αρχές για την εφαρμογή πρακτικών δάσωσης και βιώσιμης διαχείρισης· ζητεί, ειδικότερα, να έχει η Ένωση ισχυρότερο ρόλο όσον αφορά την παροχή βοήθειας σε τοπικές και περιφερειακές αρχές σχετικά με την επιβολή των ισχυόντων κανονισμών περί προστασίας των δασών·

105. ζητεί ισχυρή οικονομική στήριξη και προγράμματα παροχής κινήτρων προκειμένου να ληφθούν μέτρα για τη δάσωση υποβαθμισμένων εδαφών και εκτάσεων ακατάλληλων για γεωργική εκμετάλλευση·

Χρηματοδότηση

106. καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει ένα πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) που θα λαμβάνει υπόψη το περιβάλλον και το κλίμα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον αντίκτυπο των ταμείων εξωτερικής δράσης, τα οποία ενδέχεται να συμβάλλουν στην αποψίλωση των δασών και στην υποβάθμιση των οικοσυστημάτων, καθώς και στον αντίκτυπο ορισμένων ταμείων έρευνας και ανάπτυξης· ζητεί να εξεταστούν το ΠΔΠ και όλοι οι ευρωπαϊκοί προϋπολογισμοί μέσα από το πρίσμα της Πράσινης Συμφωνίας·

107. πιστεύει ότι τα κριτήρια για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνουν την αποψίλωση των δασών και τη συμμόρφωση με την πρόταση σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια στις διατάξεις τους· η αναθεώρηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων⁽⁴⁰⁾ θα πρέπει να περιλαμβάνει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στα κριτήρια ανάθεσης·

108. καλεί όλα τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης να δώσουν το παράδειγμα και να τροποποιήσουν τη συμπεριφορά τους, τις δημόσιες συμβάσεις και τις συμβάσεις-πλαίσια προωθώντας τη χρήση μόνο προϊόντων μηδενικής αποψίλωσης·

109. ειδικότερα, καλεί την Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλίες για την απαγόρευση της δημόσιας αγοράς εισαγόμενων προϊόντων που οδηγούν σε αποψίλωση των δασών, στο πλαίσιο της πολυμερούς συμφωνίας του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις (ΣΔΣ) και της οδηγίας 2014/24/ΕΕ·

⁽⁴⁰⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

110. καλεί την Ένωση να παράσχει κατάλληλη στήριξη για την προστασία των υφιστάμενων και τη δημιουργία νέων και κατάλληλα επιλεγμένων προστατευόμενων περιοχών, ιδίως σε χώρες που έχουν σημαντικό ρόλο ως παραγωγοί ξυλείας·

111. καλεί την Ένωση να προβλέψει οικονομική βοήθεια σε χώρες εταίρους, υπό την προϋπόθεση θέσπισης ενός λειτουργικού συστήματος δεσμευτικών εννοιολογικών εργαλείων που θα συνεισφέρουν στη βιώσιμη διαχείριση των δασών (για παράδειγμα, σχέδια διαχείρισης δασών)· τονίζει ότι αυτά θα είναι λειτουργικά μόνον αν καταρτιστούν με επαρκή εμπειρογνωσία και καλεί την Ένωση να καθορίσει και να εφαρμόσει σαφείς κανόνες συμμόρφωσης με τα εν λόγω εργαλεία·

112. ζητεί ο τομέας της δασοκομίας να κατέχει εξέχουσα θέση στον προσεχή Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ) και να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό του Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου και των περιφερειακών μηχανισμών συνδυασμού πόρων για την προσέλκυση ιδιωτικών πόρων για βιώσιμη διαχείριση των δασών· ζητεί να ενισχυθούν τα πρότυπα και τα συστήματα πιστοποίησης που υπάρχουν ήδη αντί να θεσπιστούν νέα και τονίζει ότι τα εν λόγω πρότυπα και τα συστήματα πιστοποίησης πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του ΠΟΕ·

113. τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αναγνώριση και ο σεβασμός των εθιμικών δικαιωμάτων εγγείου ιδιοκτησίας των κοινοτήτων και των αυτοχθόνων πληθυσμών που εξαρτώνται από τα δάση ως ζήτημα κοινωνικής δικαιοσύνης σύμφωνα με τις προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές του FAO για την υπεύθυνη διαχείριση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος γης, αλιευμάτων και δασών στο πλαίσιο της εθνικής επισιτιστικής ασφάλειας (VGGT), τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών (UNDRIP) και τη σύμβαση αριθ. 169 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας· καλεί την Επιτροπή να στηρίξει τη διάδοση, τη χρήση και την εφαρμογή των VGGT σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω του Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου·

114. ζητεί να ενισχυθεί η συνεργασία ΕΕ-ΑΚΕ προκειμένου να αντιμετωπιστεί το εντεινόμενο πρόβλημα της αποψίλωσης των δασών και της απερίθωσης στις χώρες ΑΚΕ, μέσω της ανάπτυξης σχεδίων δράσης που έχουν στόχο τη βελτίωση της διαχείρισης και της διατήρησης των δασών και τη δημιουργία συστημάτων παρακολούθησης· καλεί την Ένωση να διασφαλίσει ότι η αποψίλωση των δασών περιλαμβάνεται στον πολιτικό διάλογο σε επίπεδο χωρών και να βοηθήσει τις χώρες εταίρους να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν εθνικά πλαίσια για τα δάση και τις βιώσιμες αλυσίδες εφοδιασμού, στηρίζοντας παράλληλα την αποτελεσματική εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών (NDC) των χωρών εταίρων σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού·

115. ζητεί να υποβάλει η Επιτροπή, βάσει του άρθρου 192 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρόταση για ένα νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης των δασών για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα, ακολουθώντας τις συστάσεις που παρατίθενται στο παράρτημα του παρόντος·

ο

ο ο

116. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα και τις επισυναπτόμενες συστάσεις στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ:

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1. Σκοπός

Η πρόταση κανονισμού («η πρόταση») θα πρέπει να παρέχει τη βάση για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των φυσικών πόρων, όπως είναι τα φυσικά δάση, η βιοποικιλότητα και τα φυσικά οικοσυστήματα, και να συμβάλλει στην ενίσχυση του νομικού πλαισίου για τη βιώσιμη διαχείρισή τους ώστε να αποφεύγεται η υποβάθμιση και η μετατροπή τους, και να διασφαλίζει ότι τα πρότυπα της ενωσιακής αγοράς και της κατανάλωσης δεν έχουν αρνητικό αντίκτυπο σε αυτά. Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και των τυπικών και εθιμικών δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων σε εκτάσεις γης, εδάφη και πόρους που επηρεάζονται από τη συγκομιδή, τη συλλογή και την παραγωγή προϊόντων, θα πρέπει επίσης να καλύπτεται από την πρόταση.

Θα πρέπει να παρέχει διαφάνεια και ασφάλεια όσον αφορά:

- α) βασικά προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση και παράγωγα προϊόντα αυτών, τα οποία διατίθενται στην εσωτερική αγορά της Ένωσης,
- β) τις πρακτικές εφοδιασμού και τη χρηματοδότηση όλων των φορέων εκμετάλλευσης που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά της Ένωσης,
- γ) τις πρακτικές παραγωγής, μεταξύ άλλων όσον αφορά την άντληση υδάτων, των φορέων εκμετάλλευσης που ασχολούνται με τη συγκομιδή, τη συλλογή, την προμήθεια και την επεξεργασία βασικών προϊόντων που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα (FERC) και καλύπτονται από την παρούσα πρόταση ή ασχολούνται με την παραγωγή προϊόντων που προέρχονται από FERC στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, καθώς και τις πρακτικές των χρηματοδοτών τους.

Θα πρέπει να συμβάλλει στην εκπλήρωση των διεθνών δεσμεύσεων για το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχουν αναλάβει η Ένωση και τα κράτη μέλη της, όπως η συμφωνία του Παρισιού, οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης και οι υποχρεώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που ορίζονται στις διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, και να θεσπίζει νομικά δεσμευτικά κριτήρια βιωσιμότητας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, και την προστασία των φυσικών δασών και των φυσικών οικοσυστημάτων από τη μετατροπή και την υποβάθμισή τους, όπως ορίζεται στην πρόταση. Η πρόταση θα πρέπει να βασίζεται σε εκτίμηση κινδύνου και να χαρακτηρίζεται από αναλογικότητα και εκτελεστότητα.

2. Πεδίο εφαρμογής

Η πρόταση θα πρέπει να ισχύει για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή, το μέγεθος ή την πολυπλοκότητα των αλυσίδων αξίας τους, δηλ. για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εξαιρουμένων των μη εμπορικών καταναλωτών) που διαθέτει για πρώτη φορά στην εσωτερική αγορά της Ένωσης βασικά προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση και παράγωγα αυτών ή παρέχει χρηματοδότηση σε φορείς που εκτελούν αυτές τις δραστηριότητες. Αυτό θα πρέπει να ισχύει τόσο για τους φορείς της Ένωσης όσο και για τους φορείς που δεν έχουν την έδρα τους στην Ένωση. Οι φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση θα πρέπει να αναθέτουν εντολή σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο για την εκτέλεση των καθηκόντων (σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾).

Όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να διαθέτουν νομίμως στην αγορά της Ένωσης βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα και παράγωγα αυτών των προϊόντων μόνον εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στο τμήμα 4 του παρόντος παραρτήματος, είναι σε θέση να αποδείξουν ότι στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους και όλων των ειδών επιχειρηματικών σχέσεων που διατηρούν με επιχειρηματικούς εταίρους και οντότητες σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας τους (δηλ. με μεταφορικές εταιρείες, προμηθευτές, εμπόρους, δικαιοδόχους, κατόχους αδειών χρήσης, κοινές επιχειρήσεις, επενδυτές, πελάτες, αναδόχους, εμπορικούς πελάτες, οικονομικούς, νομικούς και άλλους σύμβουλους) υπάρχει, στη χειρότερη περίπτωση, αμελητέος κίνδυνος τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης:

— να προέρχονται από εκτάσεις που αποκτώνται μέσω μετατροπής φυσικών δασών ή άλλων φυσικών οικοσυστημάτων·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 1).

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

- να προέρχονται από φυσικά δάση και φυσικά οικοσυστήματα που υφίστανται υποβάθμιση· και
- να παράγονται κατά παράβαση των αρχών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή να συνδέονται με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν χρηματοδότηση, επενδύσεις, ασφάλιση ή άλλες υπηρεσίες σε φορείς εκμετάλλευσης που συμμετέχουν στην αλυσίδα εφοδιασμού βασικών προϊόντων έχουν επίσης ευθύνη να επιδεικνύουν δέουσα επιμέλεια για να διασφαλίζουν ότι οι εταιρείες στην αλυσίδα εφοδιασμού συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που ορίζει η παρούσα πρόταση.

Οι φορείς θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα και διαφανή μέτρα για να διασφαλίζουν την τήρηση των εν λόγω προτύπων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας τους.

Η πρόταση θα πρέπει να καλύπτει όλα τα βασικά προϊόντα που συνδέονται συχνότερα με την αποψίλωση των δασών, την υποβάθμιση των φυσικών δασών και τη μετατροπή και την υποβάθμιση φυσικών οικοσυστημάτων λόγω ανθρωπογενούς δραστηριότητας. Θα πρέπει να συνταχθεί ένας κατάλογος των εν λόγω βασικών προϊόντων, βάσει ανεξάρτητης αξιολόγησης από εμπειρογνώμονες που θα λάβουν υπόψη την αρχή της προφύλαξης, ώστε αυτά να απαριθμούνται σε παράρτημα της παρούσας πρότασης και να περιλαμβάνουν τουλάχιστον το φουνικέλαιο, τη σόγια, το κρέας, το δέρμα, το κακάο, τον καφέ, το καουτσούκ και τον αραβόσιτο, όπως επίσης και όλα τα ενδιάμεσα ή τελικά προϊόντα που παράγονται από τα εν λόγω βασικά προϊόντα, καθώς και τα προϊόντα που περιέχουν τέτοια βασικά προϊόντα. Στην περίπτωση που τα παράγωγα προϊόντα περιέχουν στοιχεία από περισσότερα του ενός βασικά προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση, θα πρέπει να λαμβάνεται η δέουσα επιμέλεια όσον αφορά καθένα από αυτά τα βασικά προϊόντα. Τα βασικά προϊόντα που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010⁽²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («κανονισμός της ΕΕ για την ξυλεία») θα πρέπει να ενσωματωθούν στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης, κατόπιν αξιολόγησης της Επιτροπής βάσει ανεξάρτητης αξιολόγησης από εμπειρογνώμονες, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της προφύλαξης, εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της πρότασης.

Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εγκαίρως κατ' εξουσιοδότηση πράξεις βάσει ανεξάρτητης αξιολόγησης από εμπειρογνώμονες, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της προφύλαξης, για την αναθεώρηση και την τροποποίηση του καταλόγου με τυχόν πρόσθετα βασικά προϊόντα και τα παράγωγα προϊόντα τους που θα καλύπτονται από την πρόταση, εάν προκύψουν αποδεικτικά στοιχεία ή σημαντικές ενδείξεις σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις της υλοτόμησης, της συλλογής ή της παραγωγής τους στα φυσικά δάση, στα φυσικά οικοσυστήματα ή στα ανθρώπινα δικαιώματα, στα τυπικά και εθιμικά δικαιώματα αυτοχθόνων πληθυσμών και τοπικών κοινοτήτων σε εκτάσεις, εδάφη και πόρους. Η Επιτροπή θα πρέπει να επαγρυπνει και να ενεργεί προορατικά όσον αφορά τον προσδιορισμό αναδυόμενων κινδύνων, καθώς και να διαβουλεύεται ενεργά με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη με σχετική πείρα, προκειμένου να διατηρεί κατάλογο βασικών προϊόντων ο οποίος θα αντικατοπτρίζει το επίπεδο των γνώσεων όσον αφορά τους κινδύνους για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον στους σχετικούς τομείς.

Η πρόταση θα πρέπει να ισχύει εξίσου για όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας στην Ένωση τα οποία παρέχουν χρηματοδότηση, επενδύσεις, ασφάλιση ή άλλες υπηρεσίες σε οικονομικούς φορείς που συγκομίζουν, συλλέγουν, παράγουν, επεξεργάζονται, εμπορεύονται ή πωλούν βασικά προϊόντα που θέτουν σε κίνδυνο τα δάση και τα οικοσυστήματα και παράγωγα προϊόντα αυτών, για να διασφαλίζεται ότι τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι εταιρείες στην αλυσίδα εφοδιασμού τους συμμορφώνονται με τις ευθύνες σχετικά με το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως προβλέπεται στην πρόταση.

Η πρόταση θα πρέπει να ισχύει για τους εμπόρους, δηλ. για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας πωλεί σε φορείς εκμετάλλευσης ή αγοράζει από αυτούς στην εσωτερική αγορά της Ένωσης οποιοδήποτε βασικό προϊόν καλυπτόμενο από την πρόταση ή παράγωγο προϊόν αυτού, το οποίο έχει ήδη διατεθεί στην εσωτερική αγορά της Ένωσης. Οι φορείς εκμετάλλευσης στην εσωτερική αγορά της Ένωσης δεν θα πρέπει να μπορούν να συνεργάζονται με εμπόρους, εκτός εάν οι έμποροι είναι σε θέση:

- να προσδιορίζουν τους φορείς εκμετάλλευσης ή τους εμπόρους οι οποίοι προμήθευσαν τα βασικά προϊόντα που καλύπτονται από τον κανονισμό και τα παράγωγα προϊόντα αυτών· και
- κατά περίπτωση, να προσδιορίζουν τους εμπόρους στους οποίους προμήθευσαν τα βασικά προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση και τα παράγωγα προϊόντα αυτών· και
- να διασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων τους, ούτως ώστε να μπορούν να προσδιορίζουν την προέλευσή τους, όταν διατίθενται στην εσωτερική αγορά της Ένωσης.

3. Γενικές υποχρεώσεις

3.1. Αποψίλωση των δασών και μετατροπή φυσικών οικοσυστημάτων

Τα βασικά προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση και τα παράγωγα προϊόντα τους που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα ή να προκύπτουν από την αποψίλωση των δασών ή τη μετατροπή φυσικών οικοσυστημάτων.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά — Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ (ΕΕ L 295 της 12.11.2010, σ. 23).

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

Για τον σκοπό αυτό, τα FERC που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης, σε ακατέργαστη μορφή ή ως προϊόντα που παράγονται από ή περιέχουν τέτοια βασικά προϊόντα, δεν θα πρέπει να συγκομίζονται, να συλλέγονται ή να παράγονται από εκτάσεις οι οποίες σε μια καταληκτική ημερομηνία του παρελθόντος —αλλά όχι μετά το 2015— η οποία βασίζεται σε επιστημονικά στοιχεία, μπορεί να δικαιολογηθεί και να εφαρμοστεί στην πράξη και συνάδει με τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ, αποτελούσαν φυσικά δάση ή φυσικά οικοσυστήματα, σύμφωνα με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο τμήμα 3.3 «Ορισμοί», αλλά έχουν απωλέσει έκτοτε την ιδιότητα αυτή λόγω αποψίλωσης ή μετατροπής.

3.2. Υποβάθμιση φυσικών δασών και φυσικών οικοσυστημάτων

Τα βασικά προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση και τα παράγωγα προϊόντα τους που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης δεν θα πρέπει να συνεπάγονται —ή να προκύπτουν από— την υποβάθμιση φυσικών δασών ή φυσικών οικοσυστημάτων λόγω ανθρωπογενούς δραστηριότητας.

Για τον σκοπό αυτό, τα FERC που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης, σε ακατέργαστη μορφή ή ως προϊόντα που παράγονται από ή περιέχουν τέτοια βασικά προϊόντα, δεν θα πρέπει να συγκομίζονται, να συλλέγονται ή να παράγονται από εκτάσεις που αποτελούσαν σε μια καθορισμένη καταληκτική ημερομηνία φυσικά δάση ή φυσικά οικοσυστήματα, σύμφωνα με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο τμήμα 3.3. Η καταληκτική ημερομηνία πρέπει να οριστεί και να είναι ημερομηνία του παρελθόντος, αλλά όχι μετά το 2015, και πρέπει επίσης να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη, αιτιολογημένη, εφαρμόσιμη στην πράξη και σύμφωνη με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης. Θα πρέπει να είναι νομικά εφικτό να διατίθεται στην αγορά της Ένωσης βασικό προϊόν το οποίο έχει συγκομιστεί, συλλεχθεί ή παραχθεί σύμφωνα με τους στόχους διατήρησης και δεν οδήγησε σε απώλεια ή υποβάθμιση λειτουργιών οικοσυστήματος εντός ή πλησίον της έκτασης από την οποία συγκομίστηκε, συλλεχθηκε ή παράχθηκε.

3.3. Ορισμοί

Η νομοθετική πρόταση της Επιτροπής θα πρέπει να περιέχει ορισμούς σχετικά με το τι συνιστά «δάσος», «φυσικό δάσος» που διαθέτει πολλά ή περισσότερα χαρακτηριστικά ενός πρωτογενούς δάσους της συγκεκριμένης τοποθεσίας, ακόμη και όταν υπάρχουν ανθρωπογενείς δραστηριότητες, «αποψίλωση», «υποβάθμιση των δασών», «φυσικό οικοσύστημα», «υποβάθμιση οικοσυστήματος» και «μετατροπή οικοσυστήματος». Οι ορισμοί αυτοί θα πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενικές και επιστημονικές εκτιμήσεις και να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές πηγές του διεθνούς δικαίου και των διεθνών οργανισμών, καθώς και άλλες πρωτοβουλίες που προβλέπουν κατάλληλους ορισμούς, όπως ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, η πρωτοβουλία για το πλαίσιο λογοδοσίας ή η προσέγγιση για τα υψηλά αποθέματα άνθρακα.

Οι ορισμοί θα πρέπει να βασίζονται στις ακόλουθες αρχές:

- θα πρέπει να επιτρέπουν την επίτευξη του υψηλότερου επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας, ιδίως για τα δάση και άλλα φυσικά οικοσυστήματα, και να συνάδουν με τη δέσμευση της Ένωσης σε διεθνές και εσωτερικό επίπεδο για τα δάση, τη βιοποικιλότητα και την προστασία του κλίματος,
- θα πρέπει να στηρίζουν τον στόχο της Ένωσης για τη διατήρηση των φυσικών δασών και οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των πρωτογενών και των αναγεννημένων δασών, και να αποτρέπουν την αντικατάστασή τους από δάση και οικοσυστήματα που προέρχονται από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, όπως οι δενδροφυτείες,
- θα πρέπει να είναι αρκούντως περιεκτικοί ώστε να παρέχουν προστασία σε άλλα φυσικά οικοσυστήματα τα οποία, όπως τα δάση, είναι σημαντικά για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας ή για την επίτευξη των στόχων για το κλίμα που ορίζονται στη συμφωνία του Παρισιού,
- θα πρέπει να αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν ότι η έγκριση ενωσιακών μέτρων για την προστασία των δασών του πλανήτη δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση του προβλήματος της μετατροπής και της υποβάθμισης σε άλλα φυσικά οικοσυστήματα που είναι εξίσου σημαντικά με τα φυσικά δάση για την προστασία της βιοποικιλότητας, του κλίματος και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

3.4. Παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Τα FERC που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης, σε ακατέργαστη μορφή ή ως προϊόντα που παράγονται από ή περιέχουν τέτοια βασικά προϊόντα, δεν θα πρέπει να συγκομίζονται, να συλλέγονται ή να παράγονται από εκτάσεις γης που αποκτώνται ή χρησιμοποιούνται κατά παράβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων τα οποία κατοχυρώνονται στην εθνική νομοθεσία, ούτε κατά παράβαση δικαιωμάτων που αναφέρονται, κατ' ελάχιστον, στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ ή σε διεθνείς συμφωνίες, όπως τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων, μεταξύ άλλων τα δικαιώματα γαιοκτησίας και το δικονομικό δικαίωμα εκχώρησης ή άρνησης της ελεύθερης, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεσης, όπως ορίζεται, για παράδειγμα, από το μόνιμο φόρουμ του ΟΗΕ για θέματα αυτοχθόνων και τα όργανα συνθηκών του ΟΗΕ και τα περιφερειακά όργανα συνθηκών, το

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

δικαίωμα στο νερό, το δικαίωμα στην προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη, το δικαίωμα υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος, χωρίς την απειλή οποιασδήποτε μορφής δίωξης ή παρενόχλησης, τα εργασιακά δικαιώματα όπως κατοχυρώνονται στις θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και άλλα διεθνή αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα που σχετίζονται με τη χρήση γης, την πρόσβαση ή την ιδιοκτησία, καθώς και το ανθρώπινο δικαίωμα σε υγιές περιβάλλον, όπως ορίζεται στις αρχές-πλαίσια για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον και στα πρότυπα και τις ορθές πρακτικές που προσδιόρισε ο ειδικός εισηγητής των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην παιδική εργασία με στόχο την εξάλειψή της.

Σε όλα τα στάδια, η συγκομιδή, η συλλογή ή η παραγωγή των βασικών προϊόντων που καλύπτονται θα πρέπει να γίνεται με σεβασμό στα δικαιώματα των τοπικών κοινοτήτων και των αυτοχθόνων πληθυσμών και στα δικαιώματα γαιοκτησίας σε όλες τις μορφές τους, είτε είναι δημόσια, ιδιωτικά, κοινοτικά, συλλογικά, αυτοχθόνων, γυναικών ή εθνικά δικαιώματα. Τα τυπικά και τα εθνικά δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων σε εκτάσεις γης, εδάφη και πόρους θα πρέπει να αναγνωριστούν και να προστατευθούν, όπως και η ικανότητα των θιγόμενων να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους χωρίς αντίποινα. Στα εν λόγω δικαιώματα περιλαμβάνονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας, κατοχής, χρήσης και διαχείρισης των εν λόγω εκτάσεων, εδαφών και πόρων.

Τα βασικά προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση δεν θα πρέπει να λαμβάνονται από εκτάσεις γης των οποίων η απόκτηση και η χρήση επηρεάζει δικαιώματα κοινοτήτων και γαιοκτησίας. Ειδικότερα, τα βασικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης δεν θα πρέπει να συγκομίζονται, να συλλέγονται ή να παράγονται από εκτάσεις αυτοχθόνων πληθυσμών και τοπικών κοινοτήτων, είτε πρόκειται για εκτάσεις υπό καθεστώς τυπικής ιδιοκτησίας είτε πρόκειται για εκτάσεις υπό καθεστώς εθνικής ιδιοκτησίας, χωρίς την ελεύθερη, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεση αυτών.

4. Υποχρέωση εντοπισμού, πρόληψης και μετριασμού της βλάβης σε αλυσίδες αξίας

4.1. Υποχρέωση δέουσας επιμέλειας

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για τον σεβασμό και τη διασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των φυσικών δασών και των φυσικών οικοσυστημάτων, όπως ορίζεται στην πρόταση, σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας τους. Αυτά πρέπει να αφορούν όλα τα είδη επιχειρηματικών σχέσεων της εκμετάλλευσης με επιχειρηματικούς εταίρους και οντότητες σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της (όπως π.χ. με προμηθευτές, εμπόρους, δικαιοδόχους, κατόχους αδειών χρήσης, κοινές επιχειρήσεις, επενδυτές, πελάτες, αναδόχους, εμπορικούς πελάτες, μεταφορικές εταιρείες, οικονομικούς, νομικούς και άλλους σύμβουλους), καθώς και κάθε άλλη κρατική ή μη κρατική οντότητα που συνδέεται άμεσα με τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες της.

Στο πλαίσιο αυτό, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να εφαρμόζουν μια προσέγγιση με γνώμονα τον κίνδυνο όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια, εφόσον ο χαρακτήρας και η έκταση της δέουσας επιμέλειας αντιστοιχούν στο είδος και το επίπεδο του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων. Οι περιοχές υψηλότερου κινδύνου θα πρέπει να υπόκεινται σε ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια.

Τα ακόλουθα μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνονται επαρκώς και αποτελεσματικώς:

α) Χαρτογράφηση του συνόλου της αλυσίδας αξίας

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να προσδιορίζουν κατά πόσον τα βασικά και άλλου είδους προϊόντα σε ολόκληρες τις αλυσίδες αξίας τους συμμορφώνονται με τα κριτήρια βιωσιμότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων της πρότασης, μέσω της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την ακριβή χερσαία έκταση/τις ακριβείς χερσαίες εκτάσεις από όπου προέρχονται αυτά τα αγαθά και μέσω της αξιολόγησης των πληροφοριών αυτών. Πέρα από τα περιβαλλοντικά κριτήρια, η πρόσβαση σε πληροφορίες πρέπει να επιτρέπει στον φορέα εκμετάλλευσης να συμπεραίνει ότι όσοι χρησιμοποιούν τις εκτάσεις για την παραγωγή FERC έχουν το δικαίωμα να το πράττουν και ότι έχουν λάβει ελεύθερη, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεση από αυτούς που κατέχουν δικαιώματα επί αυτών των χερσαίων εκτάσεων, καθώς και ότι δεν παραβιάζουν, ή δεν έχουν παραβιάσει, τυχόν ανθρώπινα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρούσα πρόταση.

Ειδικότερα, οι φορείς εκμετάλλευσης υποχρεούνται να έχουν, και να καθιστούν διαθέσιμες, πληροφορίες σχετικά με:

- i) την ακριβή έκταση ή τις ακριβείς εκτάσεις συγκομιδής, συλλογής ή παραγωγής των βασικών προϊόντων· όσον αφορά τα βοοειδή, το βόειο κρέας και το δέρμα, οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να είναι σε θέση να αποκτούν πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες περιοχές βοσκοτόπων όπου τα βοοειδή τράφηκαν ή σχετικά με την προέλευση των ζωοτροφών, στις περιπτώσεις που η εκτροφή βοοειδών γίνεται με τη χρήση ζωοτροφών·

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

- ii) τη σημερινή οικολογική κατάσταση της έκτασης συγκομιδής, συλλογής ή παραγωγής·
- iii) την οικολογική κατάσταση της έκτασης κατά την προκαθορισμένη καταληκτική ημερομηνία της παρούσας πρότασης·
- iv) το νομικό καθεστώς της έκτασης (ιδιοκτησία/τίτλος, συμπεριλαμβανομένων τόσο των τυπικών όσο και των εθιμικών δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων σε εκτάσεις γης, εδάφη και πόρους) και τα στοιχεία που αποδεικνύουν την ελεύθερη, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεση·
- v) τα τμήματα της αλυσίδας εφοδιασμού του εν λόγω βασικού προϊόντος, με στόχο την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με ενδεχόμενους κινδύνους μόλυνσης με προϊόντα άγνωστης προέλευσης ή τα οποία προέρχονται από αποφυλωμένες περιοχές ή από περιοχές όπου έλαβε χώρα μετατροπή ή υποβάθμιση φυσικών δασών, δασών και οικοσυστημάτων, και πληροφοριών σχετικά με το πού, από ποιον και υπό ποιες συνθήκες τα βασικά προϊόντα συγκομίστηκαν, μετασηματίστηκαν ή μεταποιήθηκαν, με στόχο να διαπιστωθεί η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις περί ανθρώπινων δικαιωμάτων της παρούσας πρότασης.

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με την προέλευση των προϊόντων τα οποία εισέρχονται στην εσωτερική αγορά της Ένωσης μέσω της συστηματικής δήλωσης των συντεταγμένων GPS για τα εν λόγω βασικά προϊόντα, μετά την έναρξη ισχύος της πρότασης όπως ορίζει το τμήμα 4.1 του παρόντος παραρτήματος.

- β) Προσδιορισμός και αξιολόγηση των πραγματικών και δυνητικών κινδύνων για τα δάση και τα οικοσυστήματα στις αλυσίδες αξίας, με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στην πρόταση

Όταν ένας φορέας εκμετάλλευσης δημιουργεί νέες επιχειρήσεις ή απασχολεί νέους επιχειρηματικούς εταίρους, θα πρέπει να προσδιορίζει τους παράγοντες που συμμετέχουν στις νέες αλυσίδες εφοδιασμού και επενδύσεων και να αξιολογεί τις πολιτικές και τις πρακτικές τους, καθώς και τους τύπους συγκομιδής, παραγωγής, συλλογής και μεταποίησης. Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις, θα πρέπει να εντοπίζονται και να αξιολογούνται οι συνεχιζόμενες δυσμενείς επιπτώσεις και βλάβες, καθώς και οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι. Θα πρέπει να γίνεται ανάλυση κινδύνου όσον αφορά τους κινδύνους που προκύπτουν από τις δραστηριότητες του φορέα εκμετάλλευσης ή τον αντίκτυπο αυτών σε σχέση με τα φυσικά δάση και οικοσυστήματα, τους αυτόχθονες πληθυσμούς, τις τοπικές κοινότητες και τα άτομα που επηρεάζονται, και όχι όσον αφορά τον ουσιαστικό κίνδυνο για τους μετόχους των εταιρειών. Όταν οι φορείς εκμετάλλευσης διαθέτουν μεγάλο αριθμό προμηθευτών, θα πρέπει να προσδιορίζουν γενικούς τομείς στους οποίους ο κίνδυνος δυσμενών επιπτώσεων είναι πιο σημαντικός και, με βάση την εν λόγω αξιολόγηση κινδύνου, να προβαίνουν σε ιεράρχηση των προμηθευτών για τη δέουσα επιμέλεια.

Όταν οι φορείς εκμετάλλευσης διαθέτουν μεγάλο αριθμό προμηθευτών, θα πρέπει να προσδιορίζουν γενικούς τομείς στους οποίους ο κίνδυνος δυσμενών επιπτώσεων είναι πιο σημαντικός και, με βάση την εν λόγω αξιολόγηση κινδύνου, να προβαίνουν σε ιεράρχηση των προμηθευτών για τη δέουσα επιμέλεια.

- γ) Πρόληψη και μετριασμός των κινδύνων σε αμελητέο επίπεδο

Εκτός από την περίπτωση που ο κίνδυνος ο οποίος εντοπίζεται στο πλαίσιο διαδικασιών εντοπισμού και αξιολόγησης κινδύνων που αναφέρονται στο στοιχείο β) είναι αμελητέος, και, συνεπώς, ο φορέας εκμετάλλευσης δεν έχει λόγο να ανησυχεί ότι τα βασικά και άλλου είδους προϊόντα ενδέχεται να μην πληρούν τα κριτήρια που ορίζει το παρόν πλαίσιο, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να υιοθετούν διαδικασίες μετριασμού κινδύνων. Οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να συνίστανται σε σειρά επαρκών και αναλογικών μέτρων τα οποία μειώνουν αποτελεσματικά και αποδεδειγμένα όλους τους εντοπισθέντες κινδύνους σε αμελητέα επίπεδα, για παράδειγμα τροποποίηση των συμβάσεων με τους προμηθευτές, παροχή στήριξης σε προμηθευτές για να αλλάξουν τις πρακτικές τους, αλλαγή των πρακτικών αγοράς και επενδύσεων, για τους σκοπούς και ενόψει της νόμιμης διάθεσης των βασικών και άλλου είδους προϊόντων που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής στην εσωτερική αγορά.

- δ) Τερματισμός των παραβιάσεων σε σχέση με το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα

Σε περίπτωση που, κατόπιν ενδελεχούς τήρησης των απαιτήσεων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ), οι φορείς εκμετάλλευσης διαπιστώνουν ότι οι δραστηριότητες, ή τμήματα των δραστηριοτήτων, συμβάλλουν ή ενδέχεται να προκαλέσουν ή να συμβάλουν σε αρνητικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα, σε φυσικά δάση ή φυσικά οικοσυστήματα, όπως ορίζεται στην πρόταση, οι οποίες δεν μπορούν να προληφθούν ή να μετριαστούν, θα πρέπει να δώσουν τέλος σε όλες τις εν λόγω δραστηριότητες ή τα τμήματα των δραστηριοτήτων.

- ε) Παρακολούθηση και συνεχής βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δέουσας επιμέλειας και της εφαρμογής του

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να ελέγχουν ανά διαστήματα εάν το σύστημα δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν είναι κατάλληλο για την πρόληψη βλαβών και τη διασφάλιση συμμόρφωσης των βασικών και άλλου είδους προϊόντων με το πλαίσιο και, εάν όχι, να το προσαρμόζουν ή να αναπτύξουν άλλες δράσεις. Η αξιολόγηση του συστήματος δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να βασίζεται σε ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες και σε εσωτερική και εξωτερική ανατροφοδότηση, καθώς και σε σαφείς διαδικασίες λογοδοσίας.

στ) Ενσωμάτωση συστημάτων πιστοποίησης από τρίτους

Τα συστήματα πιστοποίησης από τρίτους μπορούν να συμπληρώνουν και να διασφαλίζουν τον προσδιορισμό της προέλευσης των προϊόντων, την εκτίμηση κινδύνου και τις συνιστώσες μετριασμού των συστημάτων δέουσας επιμέλειας, υπό την προϋπόθεση ότι τα συστήματα αυτά είναι κατάλληλα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τα κριτήρια βιωσιμότητας για την προστασία των φυσικών δασών και των φυσικών οικοσυστημάτων από τη μετατροπή και την υποβάθμισή τους, όπως ορίζεται στην πρόταση και όσον αφορά την ικανότητά τους να παρακολουθούν την αλυσίδα εφοδιασμού, και με την προϋπόθεση ότι πληρούν επαρκή επίπεδα διαφάνειας, αμεροληψίας και αξιοπιστίας. Η Επιτροπή θα πρέπει, με κατ' εξουσιοδότηση πράξη, να θεσπίσει ελάχιστα κριτήρια και κατευθυντήριες γραμμές ώστε οι φορείς εκμετάλλευσης να αξιολογούν την αξιοπιστία και τη σταθερότητα των συστημάτων πιστοποίησης από τρίτους. Αυτά τα ελάχιστα κριτήρια θα πρέπει συγκεκριμένα να διασφαλίζουν ανεξαρτησία από τον κλάδο, ενσωμάτωση κοινωνικών και περιβαλλοντικών συμφερόντων στον καθορισμό προτύπων, ανεξάρτητο έλεγχο από τρίτους, δημοσιοποίηση εκθέσεων ελέγχου, διαφάνεια σε όλα τα στάδια και ανοικτό χαρακτήρα. Τα συστήματα πιστοποίησης θα πρέπει να χορηγούν πιστοποίηση μόνο σε προϊόντα με 100 % πιστοποιημένο περιεχόμενο. Μόνον τα συστήματα πιστοποίησης που πληρούν τα εν λόγω κριτήρια μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης για τα οικεία συστήματα δέουσας επιμέλειας. Η πιστοποίηση από τρίτους δεν θα πρέπει να θίγει την αρχή της ευθύνης του φορέα εκμετάλλευσης.

ζ) Ο ρόλος της Συμφωνίας Εθελοντικής Εταιρικής Σχέσης

Η Ένωση μπορεί να διαπραγματεύεται συμφωνίες εθελοντικής εταιρικής σχέσης για προϊόντα FERC με χώρες που παράγουν προϊόντα FERC (χώρες εταίροι), οι οποίες δημιουργούν μια νομικά δεσμευτική υποχρέωση για τα μέρη ώστε να εφαρμόζουν ένα σύστημα αδειών και να ρυθμίζουν το εμπόριο προϊόντων FERC σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία της χώρας παραγωγής των προϊόντων FERC και τα κριτήρια σχετικά με το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα που καθορίζονται στην πρόταση. Τα προϊόντα FERC που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης και τα οποία προέρχονται από χώρες εταίρους με συμφωνίες εθελοντικής εταιρικής σχέσης για προϊόντα FERC θα πρέπει να θεωρούνται αμελητέας επικινδυνότητας για τους σκοπούς της πρότασης, στον βαθμό που η εταιρική σχέση εφαρμόζεται. Οι συμφωνίες αυτές θα πρέπει να βασίζονται σε εθνικούς πολυμερείς διαλόγους με αποτελεσματική και ουσιαστική συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων.

4.2. Υποχρέωση διαβούλευσης

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει:

- α) να προβαίνουν σε κατάλληλη, έγκαιρη και άμεση διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν·
- β) να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας·
- γ) να διασφαλίζουν ότι οι αντιπροσωπευτικές συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων συμμετέχουν στον καθορισμό και την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας·
- δ) να δημιουργήσουν έναν μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης ο οποίος θα δίνει σε εργαζομένους και ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν βάσιμες ανησυχίες τη δυνατότητα να ενημερώνουν τον φορέα εκμετάλλευσης σχετικά με οποιονδήποτε κίνδυνο βλάβης σε φυσικά δάση, φυσικά οικοσυστήματα και ανθρώπινα δικαιώματα σε όλο το μήκος της αλυσίδας αξίας· οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον φορέα εκμετάλλευσης κατά τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει·
- ε) να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις γνώσεις των αυτοχθόνων και των τοπικών πληθυσμών, καθώς και τους κινδύνους και τις ανησυχίες που εκφράζονται από τις τοπικές κοινότητες, τους αυτόχθονες πληθυσμούς και τους υπερασπιστές της γης και του περιβάλλοντος.

4.3. Υποχρέωση διαφάνειας και υποβολής εκθέσεων

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να υποβάλλουν σε ετήσια βάση εκθέσεις σχετικά με τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και διαβούλευσης που εφαρμόζουν, τους κινδύνους που εντοπίζονται, τις διαδικασίες τους για ανάλυση κινδύνου, μετριασμό κινδύνου και επανόρθωση, καθώς και σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα, στην αρμόδια αρχή και με δημόσιο, προσβάσιμο και κατάλληλο τρόπο που δεν θα επιφέρει δυσανάλογο φόρτο, ιδίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον καθορισμό της μορφής και των στοιχείων των εκθέσεων. Ειδικότερα, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με το σύστημα που χρησιμοποιούν και τον τρόπο με τον οποίον το εφαρμόζουν στα εν λόγω βασικά προϊόντα, τους κινδύνους και τις επιπτώσεις που εντοπίστηκαν· τα

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

μέτρα που έχουν ληφθεί για την παύση και την επανόρθωση των υφιστάμενων παραβιάσεων και για την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων παραβίασης, καθώς και τα αποτελέσματά τους· τα μέτρα και τα αποτελέσματα της παρακολούθησης της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των εν λόγω δράσεων, τις προειδοποιήσεις που λαμβάνονται μέσω του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης και τον τρόπο με τον οποίον ο φορέας εκμετάλλευσης τις έλαβε υπόψη στις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, καθώς και κατάλογο όλων των θυγατρικών, υπεργολάβων και προμηθευτών, των προϊόντων και της ποσότητας και προέλευσής τους. Η μη δημοσίευση ολοκληρωμένων και έγκαιρων εκθέσεων θα πρέπει να τιμωρείται και να οδηγεί τελικά σε αναστολή της άδειας διάθεσης προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ένωσης.

4.4. Υποχρέωση τεκμηρίωσης:

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να διατηρούν γραπτό αρχείο όλων των δράσεων δέουσας επιμέλειας και των αποτελεσμάτων τους, και να το θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών κατόπιν αιτήματος.

4.5. Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής

Η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές και να δώσει κατευθύνσεις για να διευκολύνει τη συμμόρφωση με τις νομικές υποχρεώσεις που περιέχονται στην πρόταση, ιδίως για να αποσαφηνιστούν οι προσδοκίες δέουσας επιμέλειας σε συγκεκριμένα πλαίσια, τομείς ή σε σχέση με ορισμένους τύπους φορέων εκμετάλλευσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει και να επεκτείνει τις ορθές πρακτικές που εφαρμόζονται στα υφιστάμενα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Για να στηρίξει τους οικονομικούς φορείς στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύει αναλύσεις περιφερειακών κομβικών σημείων όσον αφορά τα προϊόντα FERC.

5. Έλεγχος, παρακολούθηση, επιβολή, κυρώσεις και πρόσβαση στη δικαιοσύνη

5.1. Δημόσια επιβολή

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, την τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο τμήμα 4 με:

α) θέσπιση αναλογικών, αποτελεσματικών και αποτρεπτικών ποινών και κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις που καθορίζονται σε αυτό ή σε περίπτωση που η μη συμμόρφωση με οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις αυτές προκαλεί, συμβάλλει σε, είναι συνδεδεμένη με ή επιδεινώνει ζημία σε φυσικά δάση ή φυσικά οικοσυστήματα ή παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή τον σχετικό κίνδυνο· σε αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

i. αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές ανάλογες με τις ζημίες σε φυσικά δάση, φυσικά οικοσυστήματα ή στα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως ορίζεται στην πρόταση, το κόστος αποκατάστασης των φυσικών δασών και φυσικών οικοσυστημάτων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την οικονομική ζημία που προκύπτει από την παράβαση στις πληττόμενες κοινότητες·

ii. οριστική κατάσχεση των επίμαχων καλυπτόμενων βασικών προϊόντων και των παράγωγων προϊόντων αυτών·

iii. άμεση αναστολή της άδειας διάθεσης προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ένωσης·

iv. αποκλεισμός από διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων·

v. ποινικές κυρώσεις σε ιδιώτες και, εφόσον επιτρέπεται, σε νομικές οντότητες όταν πρόκειται για τα σοβαρότερα αδικήματα.

β) ορισμό των αρμόδιων εθνικών αρχών διερεύνησης και επιβολής («αρμόδιες αρχές»): οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ελέγχουν κατά πόσον οι φορείς εκμετάλλευσης όντως εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην πρόταση· για τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να προβαίνουν σε επίσημους ελέγχους βάσει σχεδίου, εφόσον συντρέχει λόγος, ενδεχομένως και στις εγκαταστάσεις των φορέων εκμετάλλευσης και επιτόπου, και θα πρέπει να είναι σε θέση να εκδίδουν προσωρινές εντολές και, παράλληλα με την εφαρμογή των κυρώσεων και χωρίς αυτή να θίγεται, θα πρέπει να έχουν την εξουσία να απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης την υλοποίηση διορθωτικών ενεργειών· οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να διενεργούν έγκαιρους και διεξοδικούς ελέγχους όταν κατέχουν σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τεκμηριωμένων ανησυχιών τρίτων, και θα πρέπει να χειρίζονται τις πληροφορίες που σχετίζονται με τη δραστηριότητά τους σύμφωνα με την οδηγία 2003/4/ΕΚ για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες·

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

γ) διασφάλιση του δικαιώματος του κοινού να προσφεύγει κατά της μη συμμόρφωσης ενώπιον δικαστικών ή διοικητικών αρχών, κάτι που θα πρέπει να περιλαμβάνει και όλα τα άτομα ή τις ομάδες των οποίων τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις ή τα συμφέροντα επηρεάζονται, άμεσα ή έμμεσα, από την πλήρη ή μερική αδυναμία της επιχείρησης να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων, των πελατών, των καταναλωτών και των τελικών χρηστών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των διακρατικών συνδικαλιστικών ομοσπονδιών, των τοπικών κοινοτήτων, των εθνικών κυβερνήσεων ή τοπικών αυτοδιοικήσεων ή θεσμών, των δημοσιογράφων, των ΜΚΟ και των τοπικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη θέσπιση των νομικά δεσμευτικών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών που θα ισχύουν στις εθνικές αρμόδιες αρχές για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και ομοιόμορφης εφαρμογής και επιβολής της πρότασης σε ολόκληρη την Ένωση, ιδίως όσον αφορά:

- την καταχώριση και δημοσιοποίηση των φορέων εκμετάλλευσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης σε δημόσιο μητρώο·
- τον καθορισμό προτύπων για την ποιότητα και τον αριθμό των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές·
- περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των ελέγχων συμμόρφωσης, όπως καθοδήγηση για τις εθνικές αρμόδιες αρχές, η οποία καθορίζει κριτήρια για τους ελέγχους ώστε να αναλύεται και να αξιολογείται καλύτερα ο βαθμός επικινδυνότητας των προϊόντων και επαρκή τεκμηρίωση των χρησιμοποιούμενων συστημάτων δέουσας επιμέλειας·
- καθοδήγηση σχετικά με τους προβληματισμούς τρίτων μερών, με στόχο τον καθορισμό ενωσιακών κριτηρίων για την αξιολόγηση του κατά πόσον ένας προβληματισμός είναι αρκετά ουσιαστικός και αξιόπιστος για να εξεταστεί, και για την ανάπτυξη σαφών διαδικαστικών προτύπων για έγκαιρες, αμερόληπτες, αποτελεσματικές και διαφανείς απαντήσεις των αρμόδιων εθνικών αρχών σε προβληματισμούς που διατυπώνονται από τρίτα μέρη·
- τα κριτήρια σε επίπεδο Ένωσης που θα βοηθήσουν να προσδιορίζεται εάν θα πρέπει ένας φορέας εκμετάλλευσης να λαμβάνει κοινοποίηση σχετικά με διορθωτικά μέτρα και κυρώσεις ή εάν θα πρέπει να επιβάλλονται άλλες κυρώσεις· και
- υποχρεώσεις των αρμόδιων αρχών να δημοσιοποιούν εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητες ελέγχου και επιβολής της νομοθεσίας, τις διαπιστωθείσες παραβάσεις και τις απαντήσεις σε σοβαρές ανησυχίες.

5.2. Αστική ευθύνη και πρόσβαση σε μέσα προφυγής**α) Αστική ευθύνη**

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει:

- i) να ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τις βλάβες που απορρέουν από παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή ζημιές σε φυσικά δάση και φυσικά οικοσυστήματα, όπως προβλέπεται στην πρόταση, οι οποίες έχουν προκληθεί, επιδεινώνονται ή συνδέονται με ελεγχόμενες ή οικονομικά εξαρτώμενες οντότητες ή στις οποίες συμβάλλουν οι εν λόγω οντότητες·
- ii) να ευθύνονται για βλάβες που προκύπτουν από παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή από ζημιές σε φυσικά δάση και φυσικά οικοσυστήματα, όπως ορίζεται στην πρόταση, οι οποίες συνδέονται άμεσα με τα προϊόντα, τις υπηρεσίες ή τις λειτουργίες τους μέσω επιχειρηματικής σχέσης, εκτός εάν μπορούν να αποδείξουν ότι ενήργησαν με τη δέουσα προσοχή και έλαβαν όλα τα εύλογα μέτρα –δεδομένων των συνθηκών– που θα μπορούσαν να έχουν αποτρέψει τη βλάβη· συνεπώς, οι φορείς εκμετάλλευσης δύνανται να απαλλαγούν από την ευθύνη τους εάν μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν επιδείξει όλη τη δέουσα επιμέλεια για τον εντοπισμό και την αποφυγή της βλάβης.

β) Κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων

Σε περίπτωση που ο ενάγων έχει υποβάλει λογικώς διαθέσιμα γεγονότα και αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία επαρκούν για την υποστήριξη των ενεργειών του, ο εναγόμενος θα πρέπει να φέρει το βάρος της απόδειξης όσον αφορά:

- i) τη φύση της σχέσης του με τις οντότητες που εμπλέκονται στη βλάβη·

Πέμπτη, 22 Οκτωβρίου 2020

ii) το κατά πόσον ενήργησε με τη δέουσα επιμέλεια και έλαβε όλα τα εύλογα μέτρα για την πρόληψη της βλάβης.

γ) Πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας

Τα ζημιωθέντα μέρη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα σε προσβάσιμα και αποτελεσματικά ένδικα μέσα για να προσφεύγουν κατά των φορέων εκμετάλλευσης που προκαλούν, επιδεινώνουν, συνδέονται με ή συμβάλλουν σε αρνητικό αντίκτυπο στα δικαιώματά τους. Οι μη κρατικοί μηχανισμοί καταγγελιών θα πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά στα ένδικα μέσα προσφυγής για τη βελτίωση της λογοδοσίας και της πρόσβασης σε επανόρθωση.

6. Τελικές διατάξεις

6.1. Ρήτρα μη υποβάθμισης

Η εφαρμογή της πρότασης δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να δικαιολογεί υποβάθμιση του γενικού επιπέδου προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τόσο των τυπικών όσο και των εθιμικών δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων σε εκτάσεις γης, εδάφη και πόρους, ή του περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, δεν πρέπει να επηρεάζει άλλα υφιστάμενα πλαίσια που αφορούν την ευθύνη της υπεργολαβίας ή της αλυσίδας εφοδιασμού.

6.2. Πιο ευνοϊκές διατάξεις

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν διατάξεις που υπερβαίνουν τις διατάξεις της πρότασης όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των περιβαλλοντικών προτύπων στην αλυσίδα εφοδιασμού των FERC.
